

KIELI MUNKAD OKUMEN TUM

**A politizált
világjárvány: ideológiai
polarizáció és a
COVID-19*-re adott
viselkedési válaszok**

2022. január

Gianluca Grimalda, Fabrice Murtin,

David Pipke, Louis Putterman, Matthias Sutter

Kieli Világgazdasági Intézet ISSN 1862-1155

ABSZTRAKT

A POLITIZÁLT VILÁGJÁRVÁNY: IDEOLÓGIAI POLARIZÁCIÓ ÉS A COVID-19*-RE ADOTT VISELKEDÉSES REAKCIÓ

Gianluca Grimalda, Fabrice Murtin,

David Pipke, Louis Putterman, Matthias Sutter

A COVID-19 világjárvány első nyarán az Egyesült Államok lakosságának reprezentatív mintáján végzett felmérés során a politikai attitűdök és a proszocialitás közötti kapcsolatot vizsgáljuk. Azt találtuk, hogy a proszocialitás egy kísérleti mérőszáma pozitívan korrelál a védekező magatartásformákhoz való ragaszkodással. A liberális politikai ideológia a két csoport proszocialitásában mutatkozó különbségektől függetlenül magasabb szintű védő viselkedést jelez előre, mint a konzervatív ideológia. A liberálisok és konzervatívok közötti különbségek akár 4,4-szer kisebbek a viselkedésükben, mint a kormány válságkezelésének megítélésében. Ez az eredmény arra utal, hogy az amerikai amerikaiak inkább ideológiai, mint viselkedési alapon polarizálódnak.

Kulcsszavak: COVID-19, proszocialitás, egészségmagatartás, aggodalmak JEL-osztályozás: Polarizáció, ideológia, politikusokba vetett bizalom, COVID-19, egészségmagatartás, aggodalmak: D01, D72, D91, I12, I18, H11, H12

Gianluca Grimalda

Kieli Világgazdasági Intézet

E-mail:

gianluca.grimalda@ifw-kiel.de

Fabrice Murtin

OECD Statisztikai és

Adatszolgáltatási Igazgatóság

E-mail:

fabrice.murtin@oecd.org

David Pipke

Kieli Világgazdasági Intézet

E-mail:

david.pipke@ifw-kiel.de

Louis Putterman

Brown Egyetem

Email:

louis_putterman@brown.edu

Matthias Sutter

Max Planck Intézet a kollektív javak

kutatására

Kölni Egyetem

Innsbrucki Egyetem és IZA

Email:

matthias.sutter@coll.mpg.de

*Köszönjük a Kölni Egyetemnek (a Hans Kelsen-díj révén) és a Max Planck Társaságnak a finanszírozást.

A Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG, Német Kutatási Alapítvány) pénzügyi támogatása a németországi kiválósági program keretében. Stratégia - EXC 2126/1- 390838866 hálásan köszönjük.

A kiadvány tartalmáért a felelősség a szerzőket terheli, nem pedig az Intézetet. Mivel a munkadokumentumok előzetes jellegűek, hasznos lehet az adott szám szerzőjével kapcsolatba lépni az eredményekkel vagy fenntartásokkal kapcsolatban, mielőtt hivatkoznánk egy dokumentumra, vagy idéznénk belőle. Bármilyen észrevételt közvetlenül a szerzőknek kell küldeni.

1 Bevezetés

A politikai polarizáció az Egyesült Államokban és a nyugati demokráciákban is növekszik (Waller és Anderson, 2021; Pew Research Center, 2019), és világszerte a demokráciák zavaró erejével vádolják (Iyengar et al., 2019; Svobik, 2019; Gidron, Adams és Horne, 2020; Foa és Mounk, 2017, 2021; McCoy és Somer, 2021). A World Value Survey felmérés válaszadóinak aránya, akik szerint egy olyan politikai rendszer, amelyben "erős vezető van, akinek nem kell a parlamenttel és a választásokkal bajlódnia", "nagyon jó" vagy "meglehetősen jó", a legtöbb nyugati országban növekedett (lásd a B.13. táblázatot az online függelékben). Az Egyesült Államokban ez az arány 2017-ben 37,1%-os történelmi csúcsot ért el, közel az Oroszországban tapasztalt arányhoz (39,4%).¹ A politikai polarizáció a COVID-19 pandémia során is nyilvánvaló volt (Bobba és Hubé, 2021; Bruine de Bruin, Saw és Goldman, 2020; Kerr, Panagopoulos és van der Linden, 2021), annak ellenére, hogy felszólítottak a vírus nem politizálására.² A politikai vezetők és a pártos média egymásnak ellentmondó üzeneteket és félretájékoztatást terjesztettek a vírus veszélyéről, ami valószínűleg befolyásolta híveik véleményét (Simonov et al., 2020; Bursztyan et al., 2020). A politikai polarizációt aztán azzal vádolták, hogy akadályozza a világjárvány elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket (Allcott et al., 2020; Gollwitzer et al., 2020) Ennek oka, hogy a vírus megfékezését célzó közegészségügyi irányelvek - például az arcmaszk viselése vagy az otthonmaradási szabályok betartása - betartása alapvetően nagymértékű együttműködési problémát jelent (van Bavel et al., 2020; Nielsen és Lindvall, 2021; Campos-Mercade et al., 2021). A politikusokba vetett bizalom csökkenése és a csökkent proszocialitás egyaránt negatívan befolyásolhatja tehát a COVID-19 pandémia elleni küzdelem képességét (Bargain és Aminjonov, 2020).

Ez a tanulmány hozzájárul a politikai polarizáció, a politikusokba vetett proszocialitás és bizalom, valamint a COVID-19-hez kapcsolódó viselkedési korlátozások betartása közötti kölcsönhatás megértéséhez, egy 1120 amerikai amerikai reprezentatív mintán végzett online kísérlet adatainak felhasználásával. A felmérést 2020 nyarán végezték, amikor az Egyesült Államokban az esetek és halálesetek száma elérte a második csúcspontját. Pszichológiai és viselkedési szinten azt találtuk, hogy a konzervatív politikai irányultságú résztvevők átlagosan kevésbé aggódtak a vírus terjedése miatt, és alacsonyabb szintű önkaranténról és arcmaszk viselésről számoltak be, mint a liberális politikai irányultságú résztvevők. A politikai elitbe vetett bizalom és a válságkezelési képesség értékelésénél azonban lényegesen nagyobb polarizációt figyelhetünk meg az ideológiai táborok között. Például a konzervatívok és a liberálisok közötti különbségek a világjárvány politikai ellenőrzésének megítélésében akár ötször akkora, mint az önbevallott aggodalmak és a viselkedési mérések közötti különbségek. Ez az eredmény arra utal, hogy a politikai polarizáció lényegesen nagyobb, mint a viselkedési polarizáció. Azt is megállapítjuk, hogy a pro- cialitás standard diktátorjátékokban és közjójátékokban kapott kísérleti mérései pozitívan korrelálnak a védekező magatartással és a helyi terjedéssel kapcsolatos aggodalmakkal. Korábbi tanulmányok vagy a politikai ideológia vagy a (kísérletileg mért) proszocialitás hatását elemezték a

---

¹Azoknak a válaszadóknak az aránya, akik egyetértene az azzal, hogy egy erős vezetővel rendelkező rendszer jót tesz az országnak, a romániai 72,6%-tól a norvégiai 14,6%-ig terjed (lásd a B.13. táblázatot). A többi fejlett országgal összehasonlítva az USA ismét kiemelkedik az erős vezető

gulfelfogadók magas arányával. Németországban és Spanyolországban például 20,9%, illetve 22,9% ez az arány. ²Tedros Ghebreyesus, a WHO főigazgatója még 2020 áprilisában azt mondta: "Kérem, ne politizálják ezt a vírust. Kihaszználja a nemzeti szinten meglévő különbségeket. [...] Az önök országának egysége nagyon fontos lesz ennek a veszélyes vírusnak a legyőzése." (WHO, 2020b).

védő viselkedés külön-külön. Adataink lehetővé teszik, hogy mindkét szempontot egyidejűleg vizsgáljuk. Figyelemre méltó, hogy a proszocialitás és a politikai ideológia némileg függetlenek egymástól az egészséggel kapcsolatos viselkedés befolyásolásában. Ez a megállapítás arra utal, hogy a liberálisok COVID-19 szabályoknak való nagyobb megfelelése nem a proszocialitásuk eltérő mértékének köszönhető. Ehelyett a proszociálisabb emberek politikai ideológiájuktól függetlenül erősebb hajlamot mutatnak a szabályozások betartására.

Ami a politikai polarizáció és a COVID-19-egészségüggyel kapcsolatos viselkedés közötti kapcsolatra összpontosító tanulmányokat illeti, több tanulmány aggregált adatokat használ, amelyek az esetek és halálesetek alakulását hasonlítják össze az átlagos politikai preferenciáikban eltérő földrajzi területeken (Gollwitzer et al., 2020; Grossman et al., 2020; Allcott et al., 2020). Gollwitzer és munkatársai (2020) például 14 millió okostelefon geo-tracking adatait használják, megállapítva, hogy a 2016-os választásokon Donald Trumpra Hillary Clintonnal szemben szavazó megyékben kevesebb fizikai távolságtartást végeznek. Hasonlóképpen Grossman et al. (2020) azt találta, hogy az állami kormányok vezetőinek a mobilitás csökkentése érdekében az otthonmaradásra vonatkozó ajánlásai hatékonyabbak voltak a demokrata párti megyékben. Érdekes módon a republikánus kormányzók otthonmaradási ajánlásai viszonylag erőteljesebben csökkentették a mobilitást a demokrata párti megyékben, mint egy demokrata kormányzó ajánlásai. Allcott és társai (2020) eredményei megerősítik ezt. Gadarian, Goodman és Pepinsky (2021) a világjárvány első napjaiban, 2020 márciusában végzett felmérés adatait elemezték, és azt találták, hogy a republikánusok kevésbé követték az egészségügyi irányelveket, kevésbé aggódtak, de mégis nagyobb mértékben támogatták az Egyesült Államokba való beutazás korlátozására irányuló elnöki kiáltványokat, mint a demokraták. Hasonlóképpen Bruine de Bruin, Saw és Goldman (2020) szerint a demokraták nagyobb mértékben érzékelik a világjárvánnyal kapcsolatos kockázatokat, mint a republikánusok. Kerr, Panagopou-los és van der Linden (2021) további bizonyítékot szolgáltatnak arra, hogy a liberálisok jelentősebb számú egészségvédő magatartást tanúsítanak, mint a konzervatívok, és kritikusabbak a kormány válaszlépéseivel kapcsolatban. Összességében a politikai ideológiák közötti különbségek vizsgálata megerősíti ezeket az eredményeket, bizonyítékot szolgáltatva a védekező magatartás polarizált részvételére, és még jelentősebb mértékben a politikai válságkezelés értékelésére. E szakirodalom lényeges kiterjesztése, hogy eredményeink azt sugallják, hogy a politikai ideológia hatása a kimeneti változókra viszonylag független a proszocialitástól, mivel mindkettő csak kis mértékben közvetíti a másikat.

Számos tanulmány vizsgálja a gazdasági preferenciák és a COVID-19-egészséggel kapcsolatos viselkedés közötti kölcsönhatást (Huynh, 2020; Campos-Mercade et al., 2021; Müller és Rau, 2021; Cappelen et al., 2021; Chavarría et al., 2021; Romano et al., 2021; Thunström et al., 2021).³ Campos-Mercade és munkatársai (2021) azt mutatják, hogy a proszocialitás kísérleti mérőszáma magyarázatot adhat a COVID-rel kapcsolatos egészségügyi viselkedés több dimenziójára (fizikai távolságtartás, otthonmaradási követelmények követése és arcmaszkvásárlás). Mérőeszközük egy olyan játékon alapul, amelyben mások személyes előnyökért kockáztathatók, így hasonlít ahhoz az egyéni döntési helyzethez, hogy valaki követi-e a közegészségügyi irányelveket

³Chavarría et al. (2021) nem találják a bizalom, a kockázat és az időpreferenciák előrejelző erejét a

pro- teaktív viselkedésre, nevezetesen a fizikai távolságtartásra, a higiéniai szabályokra és az arcmaszka viselésére vonatkozóan Indonéziában. Thunström és munkatársai (2021) felmérési kísérletet végeznek a COVID-19 tesztelési viselkedés vizsgálatára, és azt találják, hogy azok az emberek, akiknek több kapcsolatuk van - potenciális szuperterjesztők -, hajlamosabbak a költségmentes tesztelésre. A tesztelés potenciális magánköltéseit növelő kezelés (a pozitív eredmény esetén az otthonától távol kötelező karantén miatt) nem befolyásolja a tesztelési magatartást. A szerzők arra a következtetésre jutottak, hogy a COVID-19 tesztelése nagyrészt önzetlen viselkedés. Cappelen és munkatársai (2021) azt mutatják, hogy a válaszadóknak a COVID-19 válsággal kapcsolatos információkkal való alapozása befolyásolja az újraelosztási preferenciákat.

amelyek célja a COVID-19 terjedésének csökkentése. A proszocialitás egy másik indexe alapján, amelyet egy két évvel korábbi, ugyanezen svédországi, széles körben reprezentatív minta egy alcsoportján végzett felmérésből nyertek, azt találták, hogy a proszocialitás stabil hosszú távú előrejelzője ennek a viselkedésnek. Ezzel összhangban Müller és Rau (2021) azt vizsgálja, hogy a válság előtti gazdasági preferenciák és a társadalmi felelősségvállalás nem monetárisan ösztönzött felmérési mérései egy 185 főből álló diákmintában előre jelzik-e a pandémiás viselkedést és a COVID-19 megfékezési politikának való megfelelést. Azt találják, hogy a kockázati preferenciák negatívan kapcsolódnak a fizikai távolságtartáshoz és a pánikvásárláshoz, miközben nem találnak szignifikáns összefüggést a védelmi viselkedés és a bizalom és az őszinteség mérései között. Ezzel szemben a társadalmi felelősségvállalás mérőszáma pozitívan kapcsolódik a fizikai távolságtartáshoz (Müller és Rau, 2021).

Dolgozatunk két irányban egészíti ki ezt a szakirodalmat, kiegészítve a társadalmi preferenciákra és azok valós viselkedésre gyakorolt hatásaira vonatkozó bizonyítékokat (Levitt és List, 2007; Franzen és Pointner, 2013; Galizzi és Navarro-Martinez, 2019). Először is, a proszocialitást standard gazdasági játékokban (diktátor- és közjószág-játékokban) mérjük, és azt találjuk, hogy a proszocialitás mérőszámunk pozitívan korrelál a védekező viselkedéssel és a világvárossal kapcsolatos aggodalmakkal. Másodsorban azonban eredményeink azt dokumentálják, hogy ez a korreláció nagyrészt független a politikai ideológiától, amit tudomásunk szerint korábban még nem állapítottak meg.

A tanulmány további része a következőképpen épül fel. A 2. szakasz ismerteti a tanulmány felépítését és meghatározza hipotéziseinket. A 3. szakasz az eredményeket ismerteti. A 4. szakasz a megállapításokat tárgyalja, és következtetéseket von le.

2 Tanulmányterv és hipotézisek

2.1 Tervezés és adatok

Elemzésünk elsősorban a Trustlab kezdeményezés második hullámának az Egyesült Államokban végzett adataiból merít (Murtin et al., 2018). Ez a kezdeményezés nagyszabású, ösztönzött gazdasági kísérleteket kombinál a bizalom meghatározó tényezőire vonatkozó kérdések széles körére vonatkozó felméréssel. A Trustlab második hullámának adatgyűjtése 2020. június 12-én kezdődött, egy olyan időszakban, amikor az Egyesült Államokban gyorsan nőtt a Corona-ügyek és -halálozások száma, és ugyanabban az évben szeptember 7-én fejeződött be. A Trustlab második hullámának kérdőíve a COVID-19 világvárossal kapcsolatos kérdéseket tartalmazott, amelyek a fő érdekeltségi változóinkat képezik, az önbevallott (védő) magatartástól kezdve a helyi körben való terjedéssel kapcsolatos aggodalmakon át a válság politikai kezeléséről alkotott véleményekig.^{4A} minta 1120 résztvevőt tartalmaz, és életkor, nem és jövedelem tekintetében nagyjából reprezentatív az amerikai munkaképes korú lakosságra⁵, így leküzdve a pl. diákmintákra támaszkodó kísérleti mentális megközelítések gyakori kritikáját (Cappelen et al., 2015). A demográfiai jellemzők összefoglaló statisztikáit az 1. táblázat tartalmazza.

Több forrásból további adatokat szereztünk be, hogy a világvárossal intenzitásával és a politikai környezettel kapcsolatos változókat ellenőrizni tudjuk. A helyi és időbeli

^{4A} részletekért lásd az online függelék B.5. szakaszát.

5A Függelék A.2. táblázata részletes áttekintést nyújt a minta jellemzőiről, valamint a reprezentatív forrásokból vett populációs átlagokról.

1. táblázat: A minta jellemzői

Változó	Átlag	SD	Min	Max	N
<i>Demográfiai adatok</i>					
Női	0.55	0.50	0	1	1120
Kor	47.96	16.50	18	80	1120
<i>Jövedelem</i>					
Alacsony jövedelmi kategória	0.43	0.50	0	1	1120
Közepes jövedelmi kategória	0.22	0.42	0	1	1120
Magas jövedelmi kategória	0.35	0.48	0	1	1120

Megjegyzések: A táblázat a Trustlab (második hullám) mintajellemzőire vonatkozó átlagokat, szórásokat, minimum- és maximumértékeket, valamint a megfigyelések számát mutatja. A nő a női nemet jelző dummy. Az életkor az életkor években kifejezve. A közepes jövedelmi kategória a harmadik kvintilis. Az alacsony (magas) jövedelmi kategória a két alsó (felső) jövedelmi kvintilire utal.

a fertőzési arányok meghatározásához a Trustlabból származó adatokat a résztvevők irányítószámaitól alapján összevetettük a New York Times⁷ megyei szintű (ahol a Trustlab résztvevői élnek) COVID-19 statisztikáival az esetekről és halálesetekről a "covdata" R-csomag (Healy, 2020) segítségével. ⁸ ^A Trustlab-adatokat összevetettük továbbá a McGovern et al. (2020) által összeállított, megyei szintű általános választási eredményekre vonatkozó adatokkal, és hozzáadtuk a felmérés idején az állam kormányzójának a demokraták vagy a republikánusok pártjából való származására vonatkozó mutatókat.

Kimeneti változók. - Ez a tanulmány a COVID-19-hez kapcsolódó változók korrelációs elemzésére összpontosít. Konkrétabban, a védekező magatartás területét vizsgáljuk két olyan kérdéssel, amelyek arra kérdezték a résztvevőket, hogy részt vesznek-e önkaranténban, és milyen gyakran viselnek arcmaszkot, amikor kimennek. Egy másik kérdés arra kérdezi rá, hogy aggódtak-e a helyi közösségükben való terjedés miatt. Végül három, 0-tól 10-ig terjedő Likert-skálán megfogalmazott kérdés a világjárványra adott politikai válasz értékelésére összpontosított. Arra kértük a résztvevőket, hogy nyilatkozzanak arról, hogy a megfelelő segélynyújtás időben és hatékonyan történt-e, ahol a 0 "egyáltalán nem volt időben és hatékonyan", a 10 pedig "rendkívül időben és hatékonyan". Két kérdésben arra voltunk kíváncsiak, hogyan alakult a válaszadók bizalma a politikusokban a válság kezelésében, mind állami, mind nemzeti szinten, ahol a válaszadók 0 ("Csökkent"), 5 ("Stabil maradt") és 10 ("Nőtt") között választhattak.

Fő magyarázó változóink a proszocialitás indexe, amelyet a gazdasági

⁶A Trustlab második hullámában ^{hét} résztvevő nem adott meg érvényes irányítószámot. Közülük 6 helyét egy IP-alapú geolokációs eszköz segítségével tudtuk helyreállítani. A fennmaradó résztvevőt kizártuk a földrajzi változókat ellenőrző elemzésekből.

⁷A New York Times megyei szinten közöl adatokat a kumulatív koronavírusos

megbetegedésekről és halálesetekről. New York City öt kerületét (New York, Kings, Queens, Bronx és Richmond megyék) egy mesterséges megyévé aggregálják, amelyet követnünk kell.

^{8A} résztvevők lakóhelyének megyéit az R-csomag "zipcodeR" (Rozzi, 2021) által biztosított 5 számjegyű irányítószámok és megyék közötti keresztkapcsolat segítségével kaptuk meg. A megyék össznépességszámára vonatkozó adatokat, amelyek lehetővé teszik a 100 000 lakosra jutó esetek és halálesetek számának kiszámítását, valamint a népsűrűsége (négyzetmérföldre jutó népesség) vonatkozó adatokat az Egyesült Államok Népszámlálási Hivatalától (United States Census Bureau, 2021) szereztük be.

játékok és az önbevalláson alapuló politikai ideológia. Ezen túlmenően számos demográfiai és környezeti változót, például a nemet, valamint a COVID-19 világjárvány helyi és időbeli intenzitását, amelyet a felmérést megelőző hét napban a megyék szintjén a 100 000 lakosra jutó halálesetek bejelentett száma alapján mértünk, ellenőrizzük.

Szocialitás. - A proszocialitás indexe a diktátorjáték (DG) és a közjószág-játék (PGG) standard változataiban hozott döntéseken alapul. A DG-ben a résztvevők 10 USD kezdeti tőkével rendelkeztek, amelyből 1 USD többszörösét bármelyik amerikai résztvevőnek átadhatták. A PGG-ben a résztvevők 10 USD tőkével rendelkeztek, és tájékoztatták őket, hogy három másik résztvevővel játszanak, akik a tőkéjük bármelyik részét átadhatják egy közös projektbe. A közös projektbe átutalt teljes összeget megszorozták 1,6-tal, és egyenlően osztották el a csoport mind a 4 tagja között, függetlenül a hozzájárulásuktól. A proszocialitás indexének megalkotásához mindkét eredeti változót standardizáltuk, majd átlagoltuk, és ismét standardizáltuk.

Politikai ideológia. - A politikai ideológiát a következő kérdéssel mérték: "Politikai kérdésekben az emberek gyakran beszélnek "liberálisról" és "konzervatívról". Általánosságban, hogyan helyezné el a nézeteit ezen a skálán?", ahol a résztvevők 0 ("nagyon liberális") és 10 ("nagyon konzervatív") közé helyezhették magukat.⁹ Az egyértelmű értelmezés érdekében dichotomizáltuk az ideológiai skálát. Azokat a válaszadókat, akik ideológiájukat a 3 alatti vagy azzal egyenlő értékre helyezték, "liberálisoknak" minősítettük. A 7-es vagy annál magasabb pontszámot elérő résztvevőket "konzervatívoknak", a többiek pedig "mérsékelteknek" jelöltük.

A gazdasági játékokat a felmérési kérdések elé helyezték. A COVID-19 világjárványt nem említettük a felmérés utolsó modulja előtt, hogy minimalizáljuk a COVID-19 válságnak a társadalmi preferenciák mérésére gyakorolt esetleges visszahatását. A felmérési eszközök és a kísérleti utasítások a <https://osf.io/ebnm8> oldalon találhatóak.

2.2 Hipotézisek

Az ebben a tanulmányban elemzett adatok egy olyan projekt részét képezik, amelynek célja a COVID-19 világjárvány előtti és alatti proszocialitás és csoporton belüli elfogultság összehasonlítása. A projekthez kapcsolódó hipotéziseket előzetesen regisztráltuk az AEA adattárában (AEARCTR-0005995). A jelen tanulmányhoz kapcsolódó hipotézisek csak a projekt második hullámára vonatkoznak, és nem kerültek előzetes regisztrálásra. Ezek azonban egyenes következtetések a meglévő elméletből és empirikus bizonyítékokból.

A világjárvány kezdetétől fogva az olyan védekezési intézkedéseket, mint az önkarantén és az arcmask viselése, a proszociális viselkedéshez kapcsolták (Betsch et al., 2020; van Bavel et al., 2020), mivel az ezekről szóló nyilvános üzenetek hangsúlyozták a másoknak és saját maguknak nyújtott védelmet (WHO, 2020a; CDC, 2021).¹⁰ Ezek az intézkedések, ha gondosan betartják őket, képesek erősen csökkenteni a vírus terjedését egy társadalomban (Mitze et al., 2020; Wellenius et al., 2021; Howard et al., 2021), de kétségtelenül-

---

⁹Eredményeink egyenértékűek a következő skála használatával: "Politikai kérdésekben az emberek gyakran beszélnek "baloldaltól" és "jobboldaltól". Ön hogyan helyezné el nézeteit ezen a skálán, általánosságban?", ahol a 0 a "baloldali", a 10 pedig a "jobboldali". Ez a változó azonban nagyobb számú hiányzó értéket tartalmaz. Az ezzel az alternatív kérdéssel kapcsolatos megfelelő eredmények

kérésre rendelkezésre állnak.

^{10A} WHO korai iránymutatásai még azt is tanácsolták, hogy a nagyközönség számára ne használjanak maszkokat, mivel azok hamis biztonságérzetet nyújthatnak, míg a későbbi iránymutatások elsősorban mások védelmére ajánlották a maszkok használatát (WHO, 2020b,*a*).

a személyekre is rótt költségeket, például kellemetlen érzés az arcmaszka viselése során, és az önző emberek hajlamosak lehetnek arra, hogy mások önzetlen viselkedését kihasználják. A proszocialitás és a vírus helyi közösségben való terjedése miatti aggodalom kapcsolata valószínűleg többrétű. Egyrészt ezek az aggodalmak lehetnek tisztán önzőek, mivel az ember meg akarja védeni az egészségét. Másrészt arra számítunk, hogy ez a mérőszám a másokkal való törődéssel kapcsolatos motívumokat is megragadja. Ezért azt várjuk, hogy a proszocialitás pozitívan kapcsolódik a védő viselkedéshez és a helyi közösség terjedése miatti aggodalomhoz. Nem jósoljuk azonban a proszocialitás hatását arra, hogy a válaszadók hogyan értékelik a válság politikai kezelését.

- *1. hipotézis: Az erősebb proszocialitás pozitívan korrelál a védekező magatartással és a résztvevők helyi közösségeiben a terjedés miatti aggodalommal.*

Az Egyesült Államokban a politikai polarizáció az elmúlt évtizedekben egyre mélyült (Boxell, Gentzkow és Shapiro, 2020; Pew Research Center, 2014). Az ideológiai különbségek a (társadalmi-gazdasági) témák széles skáláján (Sterling, Jost és Hardin, 2019), valamint a tudományba vetett hitben (Pittinsky, 2015; Jost et al., 2018) is figyelemre méltóak. Az elmélyült affektív polarizáció növelte a pártok közötti bizalmatlanságot és a politikai ellenfelek közötti ellenségeskedést (Iyengar et al., 2019). A COVID-19 pandémiában a demokraták és a republikánusok hívei gyakran különböző információs csatornákat használnak, ami valószínűleg a veszélyről alkotott eltérő meggyőződéseket eredményez (Simonov et al., 2020). A közelmúltban készült tanulmányok például erős polarizációt találtak abban, ahogyan az amerikai újságok a COVID-19 pandémiáról tudósítottak (Hart, Chinn és Soroka, 2020; Motta, Stecula és Farhart, 2020). Emellett mindkét párt politikai vezetői egymásnak ellentmondó üzeneteket küldtek, valószínűleg befolyásolva ezzel támogatóikat (Grossman et al., 2020). Donald Trump korábbi elnök például többször is lekicsinyelte a COVID-19 kockázatosságát (Yamey és Gonsalves, 2020). Ez a hozzáállás összhangban van a korábbi kutatási eredményekkel, amelyek szerint a republikánusok kisebb egészségügyi kockázatot érzékelnek a COVID-19-ből, mint a demokraták (Dryhurst et al., 2020; Bruine de Bruin, Saw és Goldman, 2020; Kerr, Panagopoulos és van der Linden, 2021). Így azt várjuk, hogy a politikai ideológia fontos előrejelzője a (védő) viselkedési variánsoknak, a helyi közösségben való terjedéssel kapcsolatos aggodalmaknak és a politikai válságkezelés értékelésének.

- *2a. hipotézis: A konzervatívok a liberálisokhoz képest alacsonyabb önkarantén és arcmaszka viselésének betartásáról számolnak be.*
- *2b. hipotézis: A konzervatívok kevésbé aggódnak a koronavírus terjedése miatt a helyi közösségükben, mint a liberálisok.*
- *2c. hipotézis: A konzervatívok pozitívabban értékelik a kormány politikai irányítását és a segélynyújtást, mint a liberálisok, különösen nemzeti szinten.*
- *2d. hipotézis: A politikai ideológiai csoportokon belül a konzervatívok (liberálisok) pozitívabban (negatívabban) értékelik az állami szintű politikai irányítást abban az esetben, ha a kormányzójuk a republikánus párt tagja.*

3 Eredmények

3.1 Leíró statisztikák

A függelék A.1. táblázata leíró statisztikákat mutat be a regresszióelemzésünkben függő változóként szolgáló változókra, valamint a regresszióelemzésben explanációs változóként használt változókra vonatkozóan. A hisztogramokat az online függelék B.2. szakasza tartalmazza.

A függő változók rövid áttekintése azt mutatja, hogy a COVID-19 világvárvány a felmérés idején nagy hatással volt az emberek életére. A résztvevők 79,9%-a számolt be arról, hogy legalábbis korlátozott mértékben részt vett az önkaranténban, és 81,6%-uk állította, hogy gyakran vagy mindig visel arcmaszkot. 54,3% nyilatkozott úgy, hogy legtöbbször vagy mindig aggódik a COVID-19 terjedése miatt a helyi közösségében. A minta egészét tekintve a politikai elit válságkezelésének értékelése átlagosan viszonylag semlegesnek tűnik. A kormány által nyújtott segítség értékelésére vonatkozó 0-10 Likert-skála szerinti változó átlaga a középértéktől kissé balra helyezkedik el, 4,81-es átlagértékkel ($sd = 3,2$). A résztvevők átlagosan magasabb pontszámot adtak a politikusokba vetett bizalom alakulására (nőtt, csökkent vagy stabil maradt-e a válság kezelése során) vonatkozó kérdésre állami szinten (átlag = 5,3, $sd = 2,9$), mint országos szinten (átlag = 4,3, $sd = 3,1$) ($p < 0,001$, kétoldali t-próba).

A résztvevők átlagosan a 10 USD-s dotációjuk közel felét küldték a DG-be (átlag = 4,9, $sd = 2,9$), és a PGG-ben a dotációjuk nagyjából 61 százalékát adták a közös projekthez (átlag = 6,1, $sd = 3,2$). Mindkét játékban az adottságok felének elküldése a modális választás, és csak az emberek kis hányada tart meg mindent magának (9,1 százalék a DG-ben és 5,1 százalék a PGG-ben).

Lehetséges aggodalomra adhat okot, hogy magát a proszocialitást is jelentősen befolyásolhatta a COVID-19 világvárvány (Campos-Mercade et al., 2021; Cappelen et al., 2021; Grimalda et al., 2021; Terrier, Chen és Sutter, 2021). Ezt az aggályt úgy kezeljük, hogy a második hullámban a proszocialitási indexet összehasonlítjuk a Trustlab 2017-ben végzett első hullámának ugyanazon kísérleti döntéseken alapuló indexével. Azt találjuk, hogy a proszocialitási index csak kis mértékben nagyobb a második hullámban, mint az első (a COVID előtti) hullámban ($p = 0,265$, kétoldali t-próba). A COVID-19 és a résztvevők háztartásainak pénzügyi helyzetével kapcsolatos várakozások miatt bejelentett jövedelemváltozások a felmérésben részt vevők életét érintő jelentős mértékű gazdasági instabilitásra utalnak. A résztvevők 38,8%-a számolt be arról, hogy a COVID-19 járvány alatt jövedelemvesztéséget szenvedett, míg a minta 53,3%-a arról számolt be, hogy jövedelme változatlan maradt. A háztartás következő évi jövedelmére vonatkozó várakozások átlagosan rosszabbak "most, hogy a COVID-19 világvárvány megérkezett", mint az érték, amikor a "COVID-19 világvárvány előtti" várakozásokról kérdezték őket ($p < 0,001$, kétoldali t-próba). A politikai ideológiai skála szerint a mintánk átlaga enyhén a konzervativizmus felé hajlik (átlag = 5,6, $sd = 2,9$).¹¹ A dichotomizációt alkalmazva az eredmények értelmezésének egyszerűsítése érdekében a minta 24,5 (40,7) százalékát számítjuk liberálisnak (kon-servatívának).

¹¹Hasonlóképpen, a politikai orientáció alternatív skálája 0 (baloldali) és 10 (jobboldali) között 6,06-os átlagértékkel és 2,92-es szórással rendelkezik.

3.2 Főbb eredmények

Hipotéziseinket egy lineáris regressziós modell segítségével vizsgáljuk, amelyben függő változóként a 2.1. szakaszban leírt eredményváltozókat használjuk. Minden regresszió tartalmazza a prozociális, liberális és konzervatív ideológiai változókat, egy sor kontrollváltozót és egy konstansot. Ezenkívül kontrolláljuk a résztvevő életkorát években kifejezve, az életkor négyzetét, a női nemet jelző dummyt, az etnikai csoportokat (afroamerikaiak, ~~spanyolok~~ és más etnikumok, a fehér etnikumhoz viszonyítva), a magas (alacsony) jövedelmi kategóriákat jelző dummykat, amelyeket a háztartási jövedelem két felső (alsó) kvintiliseként határozunk meg, dummik a közepes (szakképzés vagy közösségi főiskolai diploma) és a magas iskolai végzettség (egyetemi diploma), két dummik a résztvevők szüleinek legmagasabb iskolai végzettségére, egy dummik a bevándorló szülőkre, két dummik az urbanizációs kategóriákra (város és nagyváros, a vidékihez képest), és a felmérés időpontja. Kontrolláljuk továbbá a résztvevők megyéjében az elmúlt 7 napban a 100 000 lakosra jutó halálesetek természetes logaritmusát a világvjárvány jelenlegi intenzitásának mérőszámaként, a megye össznépességének természetes logaritmusát és a megye népsűrűségének természetes logaritmusát (lakosok négyzetmérföldönként).

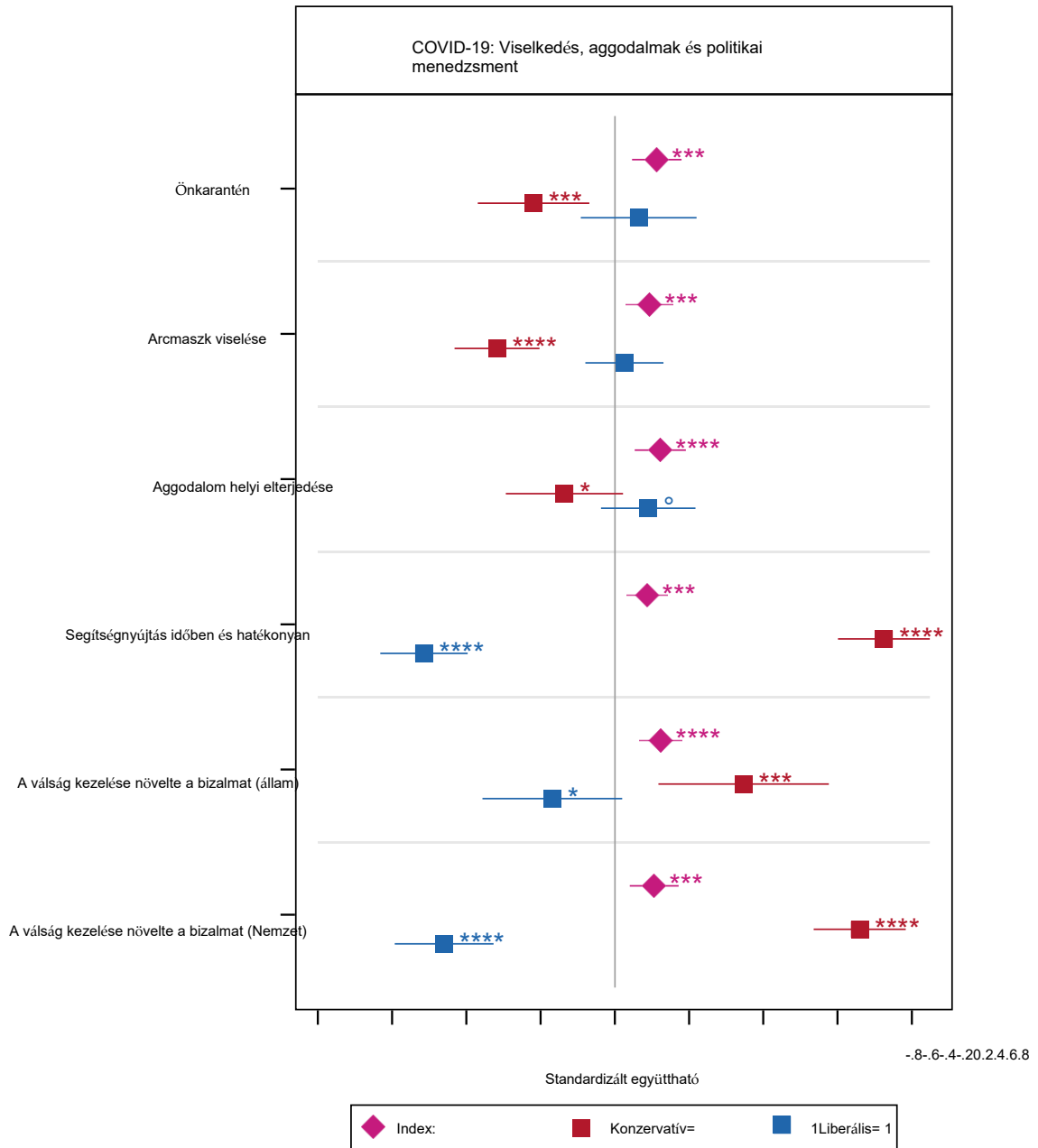
Az 1. ábra az OLS regressziós együtthatókat és azok 95 százalékos konfidenciaintervallumát mutatja a proszocialitási indexre, a liberális politikai ideológiára és a konzervatív politikai ideológiára vonatkozóan. A függő és magyarázó változókat standardizáltuk, kivéve a politikai ideológia indikátor változókat, így a "konzervatívok" és a "liberálisok" a "méréseltekhez" képest állnak szemben. A továbbiakban a β nevű együtthatók a függő (és magyarázó) változó standardizálását jelzik. A standard hibák állami szinten vannak klaszterezve. A proszociális indexszel kezdve statisztikailag szignifikáns, pozitív kapcsolatot figyelhetünk meg az összes függő változóval. A proszocialitás egy szórásnyi növekedése az önkaranténban való részvétel 0,11 szórásnyi növekedésével jár együtt ($\beta = 0,11$, $p = 0,001$). A hatások hasonló nagyságúak az arcmaszok viselése ($\beta = 0,09$, $p = 0,004$) és a vírus helyi közösségben való terjedése miatti aggodalom ($\beta = 0,12$, $p = 0,001$) esetében, ami alátámasztja első hipotézisünket. A proszocialitás és a politikai válságkezelés megítélése között is pozitív és statisztikailag szignifikáns korreláció áll fenn, azaz a válaszadók, akik proszociálisabbak, ceteris paribus, a politikával való nagyobb elégedettségről számolnak be (az alapul szolgáló regressziókat lásd a B.4. táblázatban).

- Eredmény 1: A proszocialitás pozitívan kapcsolódik a védő viselkedéshez és a COVID-19 helyi elterjedéséért való aggodáshoz (az 1. hipotézis megerősítve). Az erősebb proszocialitás a politikai válságkezelés pozitívabb megítélésével is korrelál.

A politikai ideológiai skála mentén a polarizáció erős jeleit figyelhetjük meg. A 2a. hipotézissel összhangban a konzervatívok szignifikánsan alacsonyabb önkaranténban való részvételtől ($b = -0,22$, $p = 0,005$) és arcmaszok viseléséről ($b = -0,32$, $p < 0,001$) számolnak be, mint a méréseltek, és a liberálisokhoz viszonyított különbségek statisztikailag is szignifikánsak ($p < 0,001$ mindkét függő változó esetében, Wald-tesztek). A konzervatív ideológia hatása a helyi terjedés miatti aggodalomra csak marginális statisztikai szignifikanciát ér el a méréseltekhez képest ($b = -0,14$, $p = 0,090$), de a liberálisokhoz képest 5

százalékos szinten statisztikai szignifikanciát ($p = 0,023$, Wald-teszt), így összességében a 2b. hipotézist támogatja. A liberális ideológia nem mutat szignifikáns hatást a mérsékelt ideológiához képest a három tétel esetében.

1. ábra: Az alapvető változók regressziós együtthatói

Megjegyzés: Ez az ábra az OLS regressziós együtthatókat és a 95 százalékos konfidenciaintervallumokat mutatja (standard hibák állami szinten csoportosítva) a legendában felsorolt magyarázó változókra. A függő változókat az y-tengelyen jelöljük. Minden regresszió tartalmaz egyéni szintű kontrollokat az életkor, a nem, az etnikai hovatartozás, az oktatás, a jövedelem és a válaszadók lakóhelyének urbanizációs szintje tekintetében. Környezeti és szituációs kontrollok a megye népességének és népsűrűségének (lakosok négyzetmérföldönként) természetes logaritmusára, a felmérés időpontja és a COVID-19 miatt az elmúlt 7 napban 100 ezer lakosra jutó halálos esetek számának természetes logaritmusára. (****, ***, **, *, °) kétoldalas p-értékek 0,001, 0,01, 0,05, 0,1, illetve 0,2 alatt.

- **Eredmény 2:** A konzervatívok alacsonyabb szintű védekező magatartásról számolnak be (önkarantén, arcpakolás viselése), és kevésbé aggódnak a terjedés miatt a helyi közösségükben, mint a liberálisok (2a. és 2b. hipotézis megerősítve).

A politikai táborok közötti különbségek a válság politikai kezelésével kapcsolatos kérdések terén a legmarkánsabbak. A liberálisok a kormány által nyújtott segélyeket szignifikánsan kevésbé időszerűnek és hatékonyaknak értékelik, mint a mérsékeltek ($b = -0,51$, $p < 0,001$). A konzervatívok a mérsékelteknél szignifikánsan időszerűbbnek és hatékonyabbnak értékelik a segélyezést ($b = 0,73$, $p < 0,001$). A liberálisok és konzervatívok közötti 1,2 standard deviációs különbség rendkívül szignifikáns ($p < 0,001$, Wald-teszt). Az eredmények nagyon hasonlóak a politikusokba vetett bizalom alakulását illetően (nőtt, csökkent vagy stabil maradt) nemzeti szinten. A liberálisok (konzervatívok) szignifikánsan alacsonyabb (magasabb) értéket érnek el, mint a mérsékeltek ($b = -0,46$, $p < 0,001$, illetve $b = 0,66$, $p < 0,001$). A liberálisok és konzervatívok közötti különbségek tehát nagyjából négy (öt) alkalommal nagyobbak a kormány válságkezelésének értékelésénél, mint a válságra adott viselkedésükről (aggodalmukról) való beszámolásnál.¹² Más szóval, a liberálisok és a konzervatívok sokkal közelebb tűnnek egymáshoz a viselkedésükben, mint a kormányról alkotott véleményükben.

- **eredmény:** A konzervatívok és a liberálisok erősen különböznek a politikai válságkezelés megítélésében, a konzervatívok pozitívabban (2c. hipotézis megerősítve). A konzervatívok és a liberálisok közötti különbségek a politika értékelésében nagyobbak, mint a védekező magatartás és az aggódás mérésében.

A harmadik eredmény kisebb mértékben a politikusokba vetett bizalom alakulására is érvényes állami szinten. A konzervatívok a politikusok iránti bizalom szignifikánsan pozitívabban alakulásától számolnak be, mint a mérsékeltek ($b = 0,35$, $p = 0,004$). A liberálisok a mérsékelteknél valamivel negatívabb értékről számolnak be ($b = -0,17$, $p = 0,078$), a konzervatívokhoz viszonyított különbség pedig rendkívül szignifikáns ($p = 0,003$, Wald-teszt). Ez a függő változóban nagyjából 0,5 standard eltérésnyi különbség azonban jelentős heterogenitást takar a jelenlegi kormányzó párthovatartozását illetően. Ezt a heterogenitást úgy vizsgáltuk, hogy a liberális és konzervatív ideológiára vonatkozó dummy interakcióit kiegészítettük egy eggyel egyenlő változóval abban az esetben, ha a résztvevő államának kormányzója a felmérés idején a republikánus párthoz tartozott (lásd az online függelék B.9. táblázatát). Azt találtuk, hogy azokban az államokban, ahol demokrata kormányzó van, gyakorlatilag nincs különbség a konzervatívok és a liberálisok között a politikusokba vetett bizalom alakulásában ($b = 0,024$ mindkét ideológiai csoport esetében a mérsékeltekhez képest, $p = 0,995$). Ezzel szemben, ha a kormányzó a republikánus pártból való, a liberálisok szignifikánsan alacsonyabb értéket jelentenek, mint a konzervatívok (1,1 standard eltérés a függő változóban, $p < 0,001$).

- **4. eredmény:** Nincs szignifikáns különbség a politikusokba vetett bizalom alakulásában állami szinten a liberálisok és a konzervatívok között, ha a jelenlegi kormányzó a demokrata párt tagja.
- **5. eredmény:** Ha az állam kormányzója a republikánus párt tagja, a

konzervatívok a liberálisoknál lényegesen kedvezőbb bizalomról számolnak be a politikusok iránt állami szinten.

---

^{12A} konzervatívok és a liberálisok közötti különbség a függő változóknál 0,28 szórásnyi eltérés az önkarantén, 0,23 a helyi terjedés miatti aggodalom, és 1,24 a kormány által nyújtott segítség értékelésében (lásd a B.4. táblázatot).

A politikai ideológia táborain belül is jelentős heterogenitás tapasztalható. A republikánus irányítású államban élő liberálisok szignifikánsan alacsonyabb pontszámot adnak a politikusokba vetett bizalom alakulására a válság kezelése miatt, mint a demokrata irányítású államban élő liberálisok ($b = -0,41$, $p = 0,014$). Ezzel szemben a konzervatívok nagyobb mértékű bizalmonnövekedésről számolnak be, ha kormányzójuk nem a demokrata, hanem a republikánus pártból kerül ki ($b = 0,69$, $p < 0,001$).¹³

- 6. eredmény: Azok a konzervatívok (liberálisok), akik olyan államban élnek, amelynek jelenlegi kormányzója a republikánusok (demokraták) közül való, pozitívabban értékelik a politikai válságkezelést, mint azok a konzervatívok (liberálisok), akiknek kormányzója a demokraták (republikánusok) közül való (2d. hipotézis megerősítve).

Továbbá megmutatjuk (az online függelék B.11. táblázatában), hogy a proszociális jel és a politikai ideológia hatásait csak nagyon kis mértékben közvetíti a másik jelenléte a regressziós modellben, ami arra utal, hogy mindkettő viszonylag független magyarázó erővel bír a kimeneti változókra. Különösen úgy tűnik, hogy a liberálisok és konzervatívok közötti védelmi viselkedésbeli különbségeket nem a proszocialitásbeli különbségek vezérlik. A proszocialitási index és az ideológiai dummyk interakciós hatásai (lásd a B.9. táblázatot) nem mutatnak statisztikailag szignifikáns különbségeket a proszocialitás védő viselkedésre gyakorolt hatásában. Az egyetlen statisztikailag szignifikáns heterogenitás a fő eredményváltozóinkat illetően az, hogy a konzervatívok teljes egészében a proszocialitás pozitív hatását hajtják a helyi terjedésért való aggodásra ($b = -0,06$ vs. $b = 0,20$, $p = 0,004$, a liberálisok és a konzervatívok esetében).

3.3 Robusztussági ellenőrzések

Fő eredményeink robusztusak a különböző modellspecifikációk és becslők esetében.¹⁴

Megmutatjuk, hogy eredményeink minőségileg egyenértékűek a hatások irányát és statisztikai szignifikanciáját tekintve, ha rendezett logit-regressziókat alkalmazunk (lásd a B.10. táblázatot az online függelékben), valamint ha csak a proszocialitás és a politikai ideológia alapváltozókat vesszük fel a regressziós modellbe (lásd a B.5. táblázatot az online függelékben). Az online függelék B.8. és B.9. ábrái a függő változók átlagait ábrázolják az alapvető magyarázó változók egyes kvartiliseihez, valamint a függő változók lineáris illesztését a magyarázó változókra, szemléltetve a korrelációs kapcsolatot, pl. azt, hogy a magasabb szintű szocialitás összefügg az önbevallás szerint nagyobb önnön kvantorban való elkötelezettséggel.

Az adatok lehetővé teszik számunkra, hogy megmutassuk, hogy eredményeink stabilak a proszocialitás egy alternatív mérőszámának használatával. A Trustlab résztvevőit megkérdeztük, hogy jövedelmük egy részét szeretnék-e az UNICEF-nek adományozni. Mivel a jövedelmek nem egyenlőek a résztvevők között, a jövedelem azon részét használjuk, amelyet a résztvevők az adományozás mellett döntöttek. Az átlagos adományozott rész 0,31 volt ($sd = 0,41$, $N = 685$).¹⁵ Összhangban korábbi eredményeinkkel,

¹³Azzal a kérdéssel kapcsolatban is van némi heterogenitás, hogy a kormányzat által nyújtott segélyek időben és hatékonyan érkeztek-e. Ez a kérdés nem mondja ki expliciten, hogy az állami

vagy a nemzeti kormányra vonatkozik. A konzervatívok nagyobb pontszámról számolnak be ($b = 0,28$, $p = 0,021$), ha a kormányzó a republikánusokhoz tartozik, mint ha nem.

¹⁴Az online függelékben a B.1. szakaszban azt is bemutatjuk, hogy a kísérletezői kereslet esetleges hatásai valószínűleg nem befolyásolták eredményeinket.

¹⁵Az önkéntes adományozás változó 485 hiányzó értékkel rendelkezik. Az eredmények egyenértékűek és statisztikailag szignifikánsak maradnak, ha a hiányzó értékeket nulla adományként kódoljuk.

az önkéntes adományok pozitív, statisztikailag szignifikáns korrelációt mutatnak az önkarantén ($\beta = 0,07$, $p = 0,025$), az arcmaszok viselése ($\beta = 0,12$, $p = 0,003$) és a helyi terjedés miatti aggodalom ($\beta = 0,15$, $p < 0,001$) tekintetében.

Azt is megmutatjuk, hogy a proszocialitás hatása az önkaranténra, az arcmaszok viselésére és a helyi terjedés miatti aggodalomra részben mérséklődik, ha kontrolláljuk a kontextuális tényezőket, azaz az önbevallott sebezhetőséget és a fertőzés miatti aggodalmat (lásd a B.8. táblázatot). A COVID-19 iránti önbevallott sebezhetőség erősen korrelál az önkaranténban való részvétellel ($\beta = 0,19$, $p < 0,001$), az arcmaszok viselésével ($\beta = 0,22$, $p < 0,001$) és a helyi terjedés miatti aggodalommal ($\beta = 0,20$, $p < 0,001$). Míg a megfertőződéstől való félelem nem mutat statisztikailag szignifikáns hatást az önkarantén viselkedésre (β

$= 0,03$, $p = 0,442$), erősen korrelál az arcmaszok viselésével ($\beta = 0,26$, $p < 0,001$) és a helyi terjedés miatti aggodalommal ($\beta = 0,66$, $p < 0,001$). Mindazonáltal a proszocialitás még a két elem kontrollálása után is (nagyreszt) statisztikailag szignifikáns előrejelzője marad az önkarantén viselkedés, az arcmaszok viselése és a helyi terjedés miatti aggodalom kimeneti változóinak ($p = 0,007$, $p = 0,122$, illetve $p = 0,007$). Mivel csak korrelációkról számolunk be, amelyek nem igénylik az intézkedéseink közötti oksági utak feltárását, túlmutat e tanulmány keretein, hogy megmagyarázzuk a proszocialitásnak a fertőzéssel és a sebezhetőséggel kapcsolatos aggodalmakkal való összefüggéseit. Az a tény azonban, hogy a proszocialitás önmagában pozitívan korrelál az önbevallott sebezhetőséggel (Pearson $r = 0,11$, $p < 0,001$) és a COVID-19 fertőzéssel kapcsolatos aggodalmakkal (Pearson $r = 0,10$, $p < 0,001$) azt jelezheti, hogy a szociáldemokrata egyének magasabb szintű egészség tudatossággal rendelkeznek. A proszocialitás potenciálisan összefügghet a fertőzéstől való félelemmel, ami a vírus más emberekre való átvitelének kockázatát figyelembe véve adódik.

3.4 További eredmények

Korábbi kutatások azt találták, hogy a védekező magatartáshoz való ragaszkodás és a COVID-19 pandémiával kapcsolatos megítélés a demográfiai jellemzők mentén különbözik, például a férfiak és a nők között (Pedersen és Favero, 2020; Zickfeld et al., 2020; Alsharawy et al., 2021; Zettler et al., 2021). A csak demográfiai és megyei szintű változókat tartalmazó regressziókban azt találtuk, hogy a nők arról számoltak be, hogy gyakrabban vesznek részt az önkaranténban ($b = 0,11$, $p = 0,084$), és gyakrabban nyilatkoztak az arcmaszok viseléséről ($b = 0,15$, $p = 0,028$), mint a férfiak (lásd a B.5. táblázatot). Érdekes módon a nemek közötti különbség jelentéktelenné válik, ha hozzáadjuk a liberális és konzervatív politikai ideológiára vonatkozó mutatókat, ami arra utal, hogy a különbség jelentős része az ideológiának tulajdonítható. Valójában a nők szignifikánsan kevésbé konzervatívak, mint a férfiak a 0-10 Likert-skálán mérve ($MD = -0,87$, $p < 0,001$, $N = 1041$).

Következésképpen, amikor a proszocialitás és a politikai ideológia mérőszámait ellenőrizzük, nincs nemi különbség az önkarantén, az arcmaszok viselése és a helyi közösségben való terjedés miatt aggódó nők vagy férfiak között. Azonban még a proszocialitás és a politikai ideológia kontrollálása esetén is a női válaszadók politikai teljesítményének értékelése statisztikailag szignifikánsan kevésbé pozitív, mint a férfi válaszadóké ($b = -0,15$, $p = 0,002$ a segélynyújtásra vonatkozó kérdés esetében; $b = -0,16$, $p = 0,022$ a bizalom alakulására vonatkozóan állami szinten; és $b = -0,25$, $p <$

0,001 országos szinten, lásd a B.4. táblázatot).

Továbbá, az afroamerikai résztvevők (a fehérekhez képest) kevesebb önkaranténról számoltak be ($b = -0,29$, $p = 0,054$), de az arcmaszkjukat többet viselik.

gyakran ($b = 0,27$, $p = 0,006$). Ez az eredmény annak tudható be, hogy az afroamerikaiak nagyobb valószínűséggel végeznek olyan foglalkozásokat, amelyeket nem lehet otthonról végezni (Almagro és Orane-Hutchinson, 2020). Az afroamerikaiak a fehérekhez képest alacsonyabb fokú elégedettségről számolnak be a kormány által nyújtott segítséggel kapcsolatban ($b = -0,25$, $p = 0,005$), és a válságkezelés miatt kevésbé pozitívan alakul a politikusokba vetett bizalom alakulása ($p < 0,01$) (lásd a B.4. táblázatot).¹⁶

Számos tanulmány arról számolt be, hogy a politikai ideológia magyarázza a COVID-19 fertőzéstől eredő észlelt kockázat jelentős részét (Bruine de Bruin, Saw és Goldman, 2020; Gadarian, Goodman és Pepinsky, 2021). Bár azt találtuk, hogy a konzervatívok kevésbé aggódnak a helyi közösségükben való terjedés miatt, mint a liberálisok, adataink csak marginális különbségeket mutatnak az önbevallott sebezhetőségre (0,18 SD a függő változóban, $p = 0,065$) és a fertőzéssel kapcsolatos aggodalmakra vonatkozó, inkább énközpontú tételekben. Valójában a konzervatívok és liberálisok közötti különbség az utóbbiban (0,1 szórásnyi) messze nem éri el a statisztikai szignifikanciát ($p = 0,332$). Végül azt találjuk, hogy a gazdasági területen a COVID-19 krízis által negatívan befolyásoltnak való jelentéstétel negatívan korrelál a politikai válságkezelés értékelésével (lásd az online függelék B.7. táblázatát), összefüggésben azzal a szakirodalommal, amely szerint a negatív gazdasági tapasztalatok potenciálisan erős és tartós hatással vannak az attitűdökre, a viselkedésre és a politikai preferenciákra (Margalit, 2013; Giuliano és Spilimbergo, 2014; Fisman, Jakiela és Kariv, 2015).¹⁷

4 Záró megjegyzések

Ez a tanulmány egy nagyszabású online kísérlet adatait használja fel, amelyet az amerikai lakosság széles körben reprezentatív mintáján végeztek 2020 nyarán. Megvizsgáltuk az ideológiai spektrum ellentétes végein elhelyezkedők közötti különbségeket és a COVID-19-hez kapcsolódó viselkedéssel kapcsolatos kísérleti gazdasági játékokban mért ~~pozitív~~ korrelációit, a világjárvánnyal kapcsolatos aggodalmakat és annak politikai kezelésének értékelését.

Dokumentáljuk a liberálisok és konzervatívok közötti mély polarizációt, amely az Egyesült Államokban már régóta növekvő tendenciát mutat (Iyengar et al., 2019). Az ideológiai spektrum mindkét szélsősége lényegesen jobban polarizálódik a válság kezelésére irányuló politikai erőfeszítések megítélésében, mint a bejelentett viselkedésükben és aggodalmaikban. Azok a válaszadók, akik a politikai ideológiai skálán viszonylag konzervatívabbnak vallják magukat, kisebb mértékben számolnak be arról, hogy részt vesznek az önkaranténban, ritkábban viselnek arcmaszkot, mint a liberálisok, és kevésbé aggódnak a vírus helyi terjedése miatt. Míg a liberálisok és konzervatívok közötti különbségek 0,2 és 0,35 standard eltérés között mozognak a védekező magatartást és a helyi terjedéssel kapcsolatos aggodalmakat mérő változók esetében, a politikai válságkezelés értékelésénél a polarizáció lényegesen jelentősebb. Például a liberálisok és a konzervatívok közötti különbség a

¹⁶Az általunk közölt, az etnicitással kapcsolatos összes eredmény az 1. ábra alapjául szolgáló regressziókból származik, amelyek a proszocialitást és a politikai ideológiát kontrollálják.

¹⁷A B.7. táblázatban bemutatjuk, hogy a gazdasági érintettség indexe (a regressziós táblázat alatt kifejtett konstrukció) negatív hatást mutat a kormány által nyújtott segélyek értékelésére (β

= -0,11, $p < 0,001$), a politikusok iránti bizalom alakulására állami szinten ($\beta = -0,11$, $p = 0,002$), valamint országos szinten ($\beta = -0,13$, $p < 0,001$). Az index becsült együtthatói az önkaranténra, az arcmask viselésére és a helyi elterjedés miatti aggodalomra vonatkozóan mind pozitívak és statisztikailag szignifikánsak.

a kérdés, hogy a politikusokba és a nemzeti szintbe vetett bizalom nőtt-e a válság kezelése miatt, akár 1,1 szórással is megnőhet. Ez a megállapítás arra utalhat, hogy Donald Trump kommunikációja, amely összességében inkább megosztotta az embereket, minthogy megpróbálta volna elősegíteni a pártvonalak feletti szolidaritást (Hatcher, 2020), a COVID-19 világjárvány első nyarán erősebben polarizálta a politikai véleményeket, mint a tényleges viselkedést.

A korábbi tanulmányokkal összhangban azt találjuk, hogy a proszociális viselkedés pozitívan korrelál a védekező viselkedéssel és a vírus terjedése miatti aggodalommal a válaszadók helyi közösségeiben, ami arra utal, hogy a gazdasági játékokban tanúsított proszociális viselkedés összefügg azzal, hogy a való világban jobban törődnek másokkal (Levitt és List, 2007). Fontos különbség a COVID-19-hez kapcsolódó viselkedés és a proszocialitás témájában végzett korábbi tanulmányokhoz képest (Campos- Mercade és mtsai., 2021; Müller és Rau, 2021; Dinić és Bodroža, 2021), hogy mi a kísérleti játékok standard változatait használjuk. Így a valós életbeli proszociális viselkedést a proszocialitás standard mérőszámaihoz tudjuk kötni, kizárva a kockázattűréssel kapcsolatos további hatásokat. Bár a standard diktátor- és közjószág-játékok nem tartalmazzák a másokra való kockázatvállalás lehetőségét vagy az egészségügyi kérdésekre való utalást, ennek ellenére statisztikailag szignifikáns összefüggést találunk a viselkedéssel és a COVID- 19 világjárvánnyal kapcsolatos aggodalmakkal, ami alátámasztja a korábbi tanulmányok megállapításait.

Tanulmányunk fontos hozzájárulása, hogy adataink lehetővé teszik a politikai ideológia és a proszocialitás szerepének együttes vizsgálatát, míg a korábbi tanulmányok egy-egy tényezőre összpontosítottak (Bruine de Bruin, Saw és Goldman, 2020; Campos-Mercade et al., 2021; Kerr, Panagopoulos és van der Linden, 2021; Müller és Rau, 2021). Bár megismételjük az előző cikkek mintáit, elemzéseink azt mutatják, hogy mindkét faktor önállóan korrelál a védő viselkedéssel, és nem vezetnek szignifikáns közvetítéshez egymáson, ami arra utal, hogy a liberális és konzervatív ideológia között mélyreható különbségek vannak a világjárvány megfékezését célzó viselkedési irányelvek követésével kapcsolatban, amelyek nem tulajdoníthatók a proszociális viselkedés különbségeinek. Ezt a megállapítást támasztja alá az a tény, hogy a liberálisok és a konzervatívok között nem figyelhető meg szignifikáns heterogenitás a proszocialitás védő viselkedésre gyakorolt hatásában.

Úgy véljük, hogy eredményeink segíthetnek tájékoztatni a politikai vitát a folyamatban lévő világjárvány elleni küzdelem jelenlegi problémáiról. Annak ellenére, hogy az iparosodott országokban hatékony vakcinák állnak rendelkezésre, a COVID-19 okozta megbetegedések és halálesetek ismét magas szinten vannak az Egyesült Államokban és számos más országban. Az átvihetőbb vírusvariánsok mellett a vakcinák elterjedésének stagnálása és a lakosság nagy részének viszonylag gondatlan viselkedése is hozzájárult ehhez az új hullámhoz. ¹⁸ A legújabb tanulmányok azt sugallják, hogy a proszociális- ság nemcsak az emberek védekező magatartását erősíti, hanem a COVID-19 oltási szándékkal is összefügg (Yu et al., 2021; Lindholt et al., 2021; Jørgensen et al., 2021), ami tovább erősíti a proszociális viselkedés előmozdításának szükségességét az emberek proszociális- ságának felhívásával, az altruista és kooperatív viselkedés elősegítésével (van Bavel et al., 2020). ¹⁹ A politikai polarizáció, amelyet azok a politikusok erősítenek, akik tagadják az olyan védelmi intézkedések szükségességét, mint a maszkviselési kötelezettség és a társadalmi távolságtartó intézkedések, akadályozza a vírus terjedésének visszaszorítására irányuló erőfeszítéseket. A védekező magatartás ösztönzésére valószínűleg még hosszabb ideig

szükség lesz, hogy elkerüljük a stresszhatást a

---

¹⁸Andersson és munkatársai (2021) azzal érvelnek, hogy a vakcina elérhetőségének várakozása még a védekező magatartás alacsonyabb szintű betartásához is vezetett, ami növelte a COVID-19 terjedését.

¹⁹Lásd Böhm és Betsch (2021) áttekintését a proszociális oltás témájáról.

az egészségügyi rendszerben, mivel a lakosság nagy része nem oltott, vagy természetes fertőzéssel szerzett immunitást, valamint olyan emberek védelme érdekében, akiket nem lehet beoltani (pl. kisgyermek), vagy akik számára a vakcinák nem nyújtanak azonos szintű védelmet, pl. az immunhiányos személyek vagy más alapbetegségek miatt. További kutatásokra van szükség ahhoz, hogy a szakpolitikák irányt mutassanak a jelenlegi és a jövőbeni világjárványok jelentette és újonnan megjelenő veszélyekkel való megbirkózás módjainak megtalálásához, nem tévesztve szem elől az ideológiai vonalak mentén növekvő polarizálódást.

Hivatkozások

- Allcott, Hunt, Levi Boxell, Jacob Conway, Matthew Gentzkow, Michael Thaler és David Yang.** 2020. "Polarizáció és közegészségügy: Partisan differences in social distancing during the coronavirus pandemic." *Journal of Public Economics*, 191: 104254.
- Almagro, Milena és Angelo Orane-Hutchinson.** 2020. "JUE Insight: A COVID-19-nek való differenciált kitétség determinanciái New York városában és azok időbeli alakulása". *Journal of Urban Economics*, 107(3): 103293.
- Alsharawy, Abdelaziz, Ross Spoon, Alec Smith és Sheryl Ball.** 2021. "Gender Differences in Fear and Risk Perception During the COVID-19 Pandemic." (A félelem és a kockázat észlelésének nem-genderi különbségei a COVID-19 pandémia során). *Frontiers in psychology*, 12: 689467.
- Andersson, Ola, Pol Campos-Mercade, Armando N. Meier és Erik Wengström.** 2021. "A COVID-19 vakcinák megelőzése csökkenti a társadalmi távolságtartási hajlandóságot". *Journal of Health Economics*, 86(11): 102530.
- Bargain, Olivier és Ulugbek Aminjonov.** 2020. "Bizalom és a közegészségügyi politikák betartása a COVID-19 idején". *Journal of Public Economics*, 192: 104316.
- Betsch, Cornelia, Lars Korn, Philipp Sprengholz, Lisa Felgendreff, Sarah Eitze, Philipp Schmid és Robert Böhm.** 2020. "A COVID-19 világjárvány során alkalmazott maszkpolitikák társadalmi és viselkedési következményei". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 117(36): 21851-21853.
- Bobba, Giuliano és Nicolas Hubé,** szerk. 2021. *A populizmus és a COVID-19 válság politizálása Európában.* Cham: Springer International Publishing.
- Böhm, Robert és Cornelia Betsch.** 2021. "Proszociális oltás". *Current opinion in psychology*, 43: 307-311.
- Boxell, Levi, Matthew Gentzkow és Jesse Shapiro.** 2020. "Cross-Country Trends in Affective Polarization" (Az affektív polarizáció országok közötti tendenciái).
- Bruine de Bruin, Wändi, Htay-Wah Saw és Dana P. Goldman.** 2020. "Politikai polarizáció az amerikai lakosok COVID-19 kockázattelfogásában, szakpolitikai preferenciáiban és védő viselkedésében". *Journal of Risk and Uncertainty*, 1-18.
- Bursztn, Leonardo, Aakaash Rao, Christopher Roth és David Yanagizawa-Drott.** 2020. "Misinformáció egy járvány során".
- Campos-Mercade, Pol, Armando N. Meier, Florian H. Schneider és Erik Wengström.** 2021. "A proszocialitás előrejelzi az egészségmagatartást a COVID-19 világjárvány során". *Journal of Public Economics*, 195: 104367.
- Cappelen, Alexander W., Knut Nygaard, Erik Ø. Sørensen és Bertil Tungodden.** 2015. "Szociális preferenciák a laboratóriumban: A Comparison of Students and a Representative Population." *The Scandinavian Journal of Economics*, 117(4): 1306-

1326.

- Cappelen, Alexander W., Ranveig Falch, Erik Ø. Sørensen és Bertil Tun- godden.** 2021. "Szolidaritás és méltányosság válság idején". *Journal of Economic Behavior & Organization*, 186(2): 1-11.
- CDC.** 2021. "Útmutató a maszkok viseléséhez: Segítsen lassítani a COVID-19 terjedését."
- Chavarría, Eliana, Farah Diba, Maja E. Marcus, Marthoenis, Anna Reuter, Lisa Rogge és Sebastian Vollmer.** 2021. "Tudás kontra cselekvés: A COVID-19 elleni védekező egészségmagatartás az indonéziai Acehben". *The Journal of Development Studies*, 57(8): 1245-1266.
- de Quidt, Jonathan, Johannes Haushofer és Christopher Roth.** 2018. "A kísérletezői kereslet mérése és korlátozása". *American Economic Review*, 108(11): 3266-3302.
- Dinić, Bojana M. és Bojana Bodroža.** 2021. "COVID-19 Protective Behaviors Are Forms of Prosocial and Unselfish Behaviors" (A COVID-19 védekező viselkedés a proszociális és önzetlen viselkedés formái). *Frontiers in psychology*, 12: 647710.
- Dryhurst, Sarah, Claudia R. Schneider, John Kerr, Alexandra L. J. Freeman, Gabriel Recchia, Anne Marthe van der Bles, David Spiegelhalter és Sander van der Linden.** 2020. "A COVID-19 kockázati megítélése a világ minden táján". *Journal of Risk Research*, 23(7-8): 994-1006.
- Falco, Paolo és Sarah Zaccagni.** 2021. "A társadalmi távolságtartás elősegítése egy pán- demikus: Beyond good intentions." *PloS one*, 16(12): e0260457.
- Fieldstadt, Elisha, Natalie Obregon és Doha Madani.** 10.9.2021. "Egyelőre visszaállították De- Santis kormányzónak a floridai iskolákban a maszkmandátumokra vonatkozó tilalmát". *NBC News*.
- Fisman, Raymond, Pamela Jakiela és Shachar Kariv.** 2015. "Hogyan változtak a dis- tribúciós preferenciák a nagy recesszió alatt?" *Journal of Public Economics*, 128: 84-95.
- Foa, Roberto Stefan és Yascha Mounk.** 2017. "A dekonszolidáció jelei". *Journal of Democracy*, 28(1): 5-15.
- Foa, Roberto Stefan és Yascha Mounk.** 2021. "Amerika Trump után: A "tisztá" demokráciától a "piszkos" demokráciáig?" *Policy Studies*, 42(5-6): 455-472.
- Franzen, Axel és Sonja Pointner.** 2013. "Az adakozás külső érvényessége a diktátorjátékban". *Experimental Economics*, 16(2): 155-169.
- Gadarian, Shana Kushner, Sara Wallace Goodman és Thomas B. Pepin- sky.** 2021. "Partizánság, egészségügyi magatartás és politikai attitűdök a COVID-19 világjárvány korai szakaszában". *PloS one*, 16(4): e0249596.
- Galizzi, Matteo M. és Daniel Navarro-Martinez.** 2019. "On the External Validity of Social Preference Games: A Systematic Lab-Field Study." *Management Science*, 65(3): 976-1002.

Gidron, Noam, James Adams és Will Horne. 2020. *Az amerikai affektív polarizáció összehasonlító perspektívában.* Cambridge University Press.

- Giuliano, P. és A. Spilimbergo.** 2014. "Felnőni a recesszióban". *The Review of Economic Studies*, 81(2): 787-817.
- Gollwitzer, Anton, Cameron Martel, William J. Brady, Philip Pärnamets, Isaac G. Freedman, Eric D. Knowles és Jay J. van Bavel.** 2020. "A fizikai távolságtartásban mutatkozó pártkülönbségek összefüggnek az egészségügyi eredményekkel a COVID-19 világjárvány idején". *Nature human behaviour*, 4(11): 1186-1197.
- Grimalda, Gianluca, Nancy R. Buchan, Orgul D. Ozturk, Adriana C. Pinate, Giulia Urso és Marilynn B. Brewer.** 2021. "A COVID-19-nek való kitettség aszszociálódik a fokozott altruizmussal, különösen helyi szinten". *Tudományos jelentések*, 11(1): 18950.
- Grossman, Guy, Soojong Kim, Jonah M. Rexer és Harsha Thirumurthy.** 2020. "A politikai pártállás befolyásolja a kormányzók COVID-19 megelőzésre vonatkozóan adott viselkedési válaszokat az Egyesült Államokban". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 117(39): 24144-24153.
- Hart, P. Sol, Sedona Chinn és Stuart Soroka.** 2020. "Politizálódás és polarizáció COVID-19 hírekben". *Science Communication*, 42(5): 679-697.
- Hatcher, William.** 2020. "A politikai kommunikáció kudarca, nem a bürokrácia kudarca: The Danger of Presidential Misinformation During the COVID-19 Pandemic" (Az elnöki félretájékoztatás veszélye a COVID-19 pándemic során). *The American Review of Public Administration*, 50(6-7): 614-620.
- Healy, Kieran.** 2020. "covdata: COVID-19 Case and Mortality Time Series."
- Howard, Jeremy, Austin Huang, Zhiyuan Li, Zeynep Tufekci, Vladimir Zdimal, Helene-Mari van der Westhuizen, Arne von Delft, Amy Price, Lex Fridman, Lei-Han Tang, Viola Tang, Gregory L. Watson, Christina E. Bax, Reshama Shaikh, Frederik Questier, Danny Hernandez, Larry F. Chu, Christina M. Ramirez és Anne W. Rimoin.** 2021. "A COVID-19 elleni arcmaszkok bizonyítékokkal kapcsolatos felülvizsgálata". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 118(4).
- Huynh, Toan Luu Duc.** 2020. "'Ha maszkot viselsz, akkor tudnod kell, hogyan kell használni és megfelelően ártalmatlanítani! ': Egy felmérés Vietnámban." *Review of Behavioral Economics*, 7(2): 145-158.
- Inglehart, R., C. Haerpfer, A. Morena, Christian Welzel, K. Kizilova, H. Diez-Medrano, M. Lagos, P. Norris, E. Ponarin és B. Puranten.** 2021. "Világértékek felmérése (WVS): Round 3-7 (1995-2020)".
- Iyengar, Shanto, Yphtach Lelkes, Matthew Levendusky, Neil Malhotra és Sean J. Westwood.** 2019. "Az affektív polarizáció eredete és következményei az Egyesült Államokban". *Annual Review of Political Science*, 22(1): 129-146.
- Jørgensen, Frederik, Alexander Bor, Marie Fly Lindholt és Michael Bang Petersen.** 2021. "A COVID-19 elleni kormányzati válaszlépések társadalmi támogatottsága: Assessing levels and predictors in eight Western democracies

during 2020." (Szintek és előrejelzők nyolc nyugati demokráciában 2020-ban). *West European Politics*, 44(5-6): 1129-1158.

- Jost, John T., Sander van der Linden, Costas Panagopoulos és Curtis D. Hardin.** 2018. "Ideológiai aszimmetriák a konformitásban, a közös valóság iránti vágy és a félretájékoztató terjedése". *Current opinion in psychology*, 23: 77-83.
- Kerr, John, Costas Panagopoulos és Sander van der Linden.** 2021. "Politikai polarizáció a COVID-19 pandémiára való reagálásról az Egyesült Államokban". *Személyiség és egyéni különbségek*, 179(5): 110892.
- Levitt, Steven D. és John A. List.** 2007. "Mit mutatnak a társadalmi preferenciákat mérő laboratóriumi kísérletek a való világról?" *Journal of Economic Perspectives*, 21(2): 153-174.
- Lindholt, Marie Fly, Frederik Jørgensen, Alexander Bor és Michael Bang Petersen.** 2021. "A COVID-19 vakcinák nyilvános elfogadottsága: Cross-national evidence on levels and individual-level predictors using observational data." *BMJ open*, 11(6): e048172.
- Margalit, Yotam.** 2013. "A szociálpolitikai preferenciák magyarázata: Evidence from the Great Recession (Evidencia a nagy recesszióból)." *American Political Science Review*, 107(1): 80-103.
- McCoy, Jennifer és Murat Somer.** 2021. "A polarizáció leküzdése". *Journal of Democracy*, 32(1): 6-21.
- McGovern, Tony, Stephen Larson, Bill Morris és Matt Hodges.** 2020. "Az Egyesült Államok általános elnökválasztási eredményei megyénként 2008-tól 2020-ig".
- Mitze, Timo, Reinhold Kosfeld, Johannes Rode és Klaus Wälde.** 2020. "Az arcmaszkok jelentősen csökkentik a COVID-19-es megbetegedéseket Németországban". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 117(51): 32293-32301.
- Motta, Matt, Dominik Stecula és Christina Farhart.** 2020. "Hogyan segítette elő a COVID-19 jobboldali médiatudósítás a félretájékoztató terjedését a járvány korai szakaszában az Egyesült Államokban". *Canadian Journal of Political Science*, 53(2): 335-342.
- Müller, Stephan és Holger A. Rau.** 2021. "Gazdasági preferenciák és megfelelés a COVID-19 válság társadalmi stressztesztjében". *Journal of Public Economics*, 194(5): 104322.
- Murtin, Fabrice, Lara Fleischer, Vincent Siegerink, Arnstein Aassve, Yann Algan, Romina Boarini, Santiago González, Lonti Zsuzsanna, Gianluca Grimalda, Rafael Hortalá Vallve, Soonhe Kim, David Lee, Louis Putterman és Conal Smith.** 2018. "A bizalom és annak meghatározó tényezői".
- Nielsen, Julie Hassing és Johannes Lindvall.** 2021. "A kormányzatba vetett bizalom Svédországban és Dániában a COVID-19 járvány idején". *West European Politics*, 44(5- 6): 1180-1204.
- Pedersen, Mogens Jin és Nathan Favero.** 2020. "Társadalmi távolságtartás a COVID-19 pandémia során: Who Are the Present and Future Non-compliers?"

Közigazgatási Szemle.

- Pew Research Center.** 2014. "Politikai polarizáció az amerikai közvéleményben".
- Pew Research Center.** 2019. "Partizánellenesség: More Intense, More Personal."
- Pittinsky, Todd L.** 2015. "Amerika tudományba vetett hitének válsága". *Science*, 348(6234): 511-512.
- Romano, Angelo, Giuliana Spadaro, Daniel Balliet, Jeff Joireman, Caspar van Lissa, Shuxian Jin, Maximilian Agostini, Jocelyn J. Bélanger, Ben Gützkow, Jannis Kreienkamp, N. Pontus Leander és a PsyCorona Collaboration.** 2021. "Cooperation and Trust Across Societies During the COVID-19 Pandemic" (Társadalmak közötti együttműködés és bizalom a COVID-19 Pandémia során). *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 1-21.
- Rozzi, Gavin C.** 2021. "zipcodeR: A térbeli adatok elemzésének előmozdítása az irányítószámok szintjén az R-ben". *Software Impacts*, 9: 100099.
- Simonov, Andrey, Szymon K. Sacher, Jean-Pierre H. Dubé és Shirsho Biswas.** 2020. "A rókahírek meggyőző hatása: a társadalmi disztanciának való meg nem felelés a covid-19 világjárvány idején".
- Sterling, Joanna, John T. Jost és Curtis D. Hardin.** 2019. "A jó társadalom liberális és konservatív reprezentációi: A (Social) Structural Topic Modeling Approach". *SAGE Open*, 9(2): 215824401984621.
- Svolik, Milan W.** 2019. "Polarizáció kontra demokrácia". *Journal of Democracy*, 30(3): 20-32.
- Terrier, Camille, Daniel L. Chen és Matthias Sutter.** 2021. "A családon belüli COVID-19 felerősíti a magas és alacsony szocioökonómikus státuszú serdülők közötti proszocialitásbeli különbséget". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 118(46).
- Thunström, Linda, Madison Ashworth, Jason F. Shogren, Stephen Newbold és David Finoff.** 2021. "A COVID-19 tesztelése: Szándékos tudatlanság vagy önzetlen viselkedés?" *Behavioural Public Policy*, 5(2): 135-152.
- Egyesült Államok Népszámlálási Irodája.** 2021. "Megyei népességszámok: 2010-2020."
- van Bavel, Jay J., Katherine Baicker, Paulo S. Boggio, Valerio Capraro, Aleksandra Cichocka, Mina Cikara, Molly J. Crockett, Alia J. Crum, Karen M. Douglas, James N. Druckman, John Drury, Oeindrila Dube, Naomi Ellemers, Eli J. Finkel, James H. Fowler, Michele Gelfand, Shi-hui Han, S. Alexander Haslam, Jolanda Jetten, Shinobu Kitayama, Dean Mobbs, Lucy E. Napper, Dominic J. Packer, Gordon Pennycook, Ellen Peters, Richard E. Petty, David G. Rand, Stephen D. Reicher, Simone Schnall, Azim Shariff, Linda J. Skitka, Sandra Susan Smith, Cass R. Sunstein, Nassim Tabri, Joshua A. Tucker, Sander van der Linden, Paul van Lange, Kim A. Weeden, Michael J. A. Wohl, Jamil Zaki, Sean R. Zion és Robb Willer.** 2020. "A társadalom- és viselkedéstudományok felhasználása a COVID-19

pandémiára való reagálás támogatására". *Nature human behaviour*, 4(5): 460-471.

- Waller, Isaac és Ashton Anderson.** 2021. "A társadalmi szerveződés és a politikai polarizáció számszerűsítése online platformokon". *Nature*.
- Wellenius, Gregory A., Swapnil Vispute, Valeria Espinosa, Alex Fabrikant, Thomas C. Tsai, Jonathan Hennessy, Andrew Dai, Brian Williams, Krishna Gadepalli, Adam Boulanger, Adam Pearce, Chaitanya Kamath, Arran Schlosberg, Catherine Bendebury, Chinmoy Mandayam, Charlotte Stanton, Shailesh Bavadekar, Christopher Pluntke, Damien Desfontaines, Benjamin H. Jacobson, Zan Armstrong, Bryant Gipson, Royce Wilson, Andrew Widdowson, Katherine Chou, Andrew Oplinger, Tomer Shekel, Ashish K. Jha és Evgeniy Gabrilovich.** 2021. "A társadalmi távolságtartó politikák hatása a mobilitásra és a COVID-19 eset növekedésére az Egyesült Államokban". *Nature communications*, 12(1): 3118.
- WHO.** 2020a. "Tanácsadás a maszkok használatáról a COVID-19 összefüggésében: Ideiglenes útmutató 2020. június 5."
- WHO.** 2020b. "COVID-19 virtuális sajtótájékoztató: Átirat, 2020. április 8."
- Yamey, Gavin és Gregg Gonsalves.** 2020. "Donald Trump: A covid-19 politikai determinánsa". *BMJ (Clinical research ed.)*, 369: m1643.
- Yu, Yanqiu, Sitong Luo, Phoenix Kit-Han Mo, Suhua Wang, Junfeng Zhao, Guohua Zhang, Lijuan Li, Liping Li és Joseph Tak-Fai Lau.** 2021. "A prociaritás és a társadalmi felelősségvállalás összefüggött a COVID-19 vakcinázási szándékkal a kínai egyetemi hallgatók körében". *International journal of health policy and management*.
- Zettler, Ingo, Christoph Schild, Lau Lilleholt, Lara Kroencke, Till Utesch, Morten Moshagen, Robert Böhm, Mitja D. Back és Katharina Geukes.** 2021. "A személyiség szerepe a COVID-19-hez kapcsolódó észlelésekben, értékelésekben és viselkedésekben: Findings Across Five Samples, Nine Traits, and 17 Criteria." (Öt mintára, kilenc tulajdonságra és 17 kritériumra vonatkozó megállapítások). *Social Psychological and Personality Science*, 194855062110016.
- Zickfeld, Janis H., Thomas W. Schubert, Anders Kuvaas Herting, Jon Grahe és Kate Faasse.** 2020. "Correlates of Health-Protective Behavior During the Initial Days of the COVID-19 Outbreak in Norway." (Az egészségvédő magatartás korrelációi a COVID-19 járvány első napjaiban Norvégiában). *Frontiers in psychology*, 11: 564083.

A Függelék

A.1 Leíró statisztika

A.1. táblázat: Leíró statisztika

	Átlag	SD	Min	Max	N
Függő változók					
Önkarantén Arcmaszk	1.360	0.795	0	2	1120
				viselése	3.2731.12404
	1120				
Aggodalom helyi				terjedés	2.4631.34804
	1120				
Segítség időben és					
	hatékonyan	4.8083.214010			1061
Válságkezelés				(állam)	5.3202.938010
	1072				
Válságkezelés				(Nemzet)	4.3483.051010
	1069				
Magyarázó változók					
Index:				Prosociality	0.001-
2.101.72	1120				
Altruizmus				(DG)	4.972.86010 1120
Együttműködés				(PGG)	6.093.24010
	1120				
Index: Econ.				Affectedness	0.001-
3.263.38	1039				
				Jövedelemvesztés/nyereség	3.231.6208 1120
HH elvárások				a	
COVID6.182.38010előtti	1067				
HH elvárások a					
	COVID5.152.53010			sortán	1048
Politikai ideológia (konzervativizmus)				5.602.89010	1041
Liberális (<=				3)0.240.4301	1041
Konzervatív (=>				7)0.410.4901	1041
ln(pop.					
	density)	6.5001.6961.06511.149			1114
				ln(county	
pop.)	13.0411.4978.36516.122				1114
ln(halálozások 100 ezer főre vetítve az elmúlt 7					
	napban)	0,6670.58703.517			1113

Megjegyzések: A táblázat a megfigyelések számát, az átlagokat, a szórásokat, valamint a változók minimális és maximális értékeit mutatja.

A.2 A minta jellemzői és a megfelelő populációs értékek

A.2. táblázat: A minta jellemzői

	Minta	átlag	Standard	deltérés	Számossági	átlag
	Fehér	0.743	(0.437)	0.601		
	African-American	0.112	(0.315)			0.134
	Latin	0.088	(0.284)	0.163		
Ázsiai	amerikai	0.028	(0.164)	0.059		
Más	faj	0.008	(0.089)	0.043		
	Nő	0.550	(0.498)	0.508		
	Életkor	47.96	(16.50)			
Életkor	(medián)	48,50		38.50		
Életkor				15-		
	240,083	(0,276)	0,158*			
Életkor				25-		
	540.544	(0.498)	0.477*			
Életkor				55-		
	640.185	(0.388)	0.158*			
65 éves kor és	idősebbek	0.188	(0.391)	0.207*		
Alacsony jövedelem		.432	(0.496)	0.400		
Med	jövedelem	0.222	(0.416)	0.200		
Magas jövedelem		.346	(0.476)	0.400		
Középkorú vagy annál kevesebb				.172	(0.378)	0.376
Néhány	főiskola	0.327	(0.469)	0.276		
Felsőfokú	diploma	0.501	(0.500)	0.348		
	Foglalkoztatott	0.489	(0.500)	0.532		
	Self-employed	0.090	(0.287)	0.036		
	Unemployed	0.160	(0.367)	0.050		
	munkaerőpiacon kívül	0,261	(0,439)	0.383		
Obs	1120					

Megjegyzések: A táblázat a Trustlab mintajellemzők átlagait és szórásait (oszlop címe "Minta átlag") és a megfelelő populációs értékeket (oszlop címe "Populációs átlag") mutatja. Az életkor és az életkor (medián) kivételével minden változó bináris. (*) A népesség korcsoportos arányait a munkaképes korú (15 éves és idősebb) népességhez igazítottuk. A munkaerő-populációs statisztikák az Egyesült Államok Munkaügyi Statisztikai Hivatalától (<https://www.bls.gov/cps/cpsaat01.htm>). Etnikai statisztikák az Egyesült Államok Népszámlálási Hivatalától (<https://www.census.gov/quickfacts/fact/table/US/PST045219>). Nemzetiségi és életkori statisztikák a CIA World Factbookból (<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/united-states/>).

B Online függelék

B.1 Kísérletezői keresleti hatások

E tanulmány eredményei inkább az önbevalláson alapuló viselkedésen alapulnak, mint a valós életben végzett megfigyeléseken. Amellett, hogy az önbevallott viselkedés esetleg nem áll összhangban a tényleges cselekvésekkel (Falco és Zaccagni, 2021), az önbevallott viselkedésmérések hajlamosak az ex-perimenter keresleti hatásokra. Vagyis a résztvevők sürgetve érezhetik magukat, hogy olyan viselkedést jelentsenek, amely igazodik ahhoz, amit a kutatók elvárásainak érzékelnek (de Quidt, Haushofer and Roth, 2018). Ez a probléma főként akkor merül fel, ha a felmérés olyan viselkedésről kérdez, amely más embereket érinthet, és erősen politizált. Ezért a de Quidt, Haushofer és Roth (2018) megközelítését követve a felmérés végén elhelyezett kérdéssel igyekeztünk a kísérletezői kereslet hatását mérni.

A kérdés azt kérdezte a résztvevőktől, hogy szerintük a kutatóknak van-e preferenciájuk az interetnikus kapcsolatokkal kapcsolatos választásaikra a kísérleti modulban. Még ha ez a kérdés a jelen tanulmányban nem is vonatkozik semmilyen kimeneti változóra, általános helyettesítőnek tekinthető azon résztvevők azonosítására, akik úgy gondolták, hogy a kutatóknak elvárásaik vannak a felmérésre adott válaszaikkal kapcsolatban. Ezért a kívánatossági dummyt (a B.1. táblázatban "kívánatosság" megjelöléssel) egy egyessel egyenlőre állítjuk be azon résztvevők esetében, akik azt választották, hogy a kutatók bizonyos elvárásokat támasztottak a viselkedésükkel kapcsolatban. Azok a résztvevők, akik úgy vélték, hogy a kutatók bizonyos allokációkat preferáltak, nagyobb valószínűséggel konzervatívok és kisebb valószínűséggel liberálisok (lásd a B.1. táblázatot). Emellett jobban aggódnak a vírus helyi terjedése miatt, és nagyobb valószínűséggel állítják, hogy a nemzeti politikusokba vetett bizalmuk megnőtt a válságkezelésük miatt. Ezenkívül az ilyen résztvevők valamivel nagyobb valószínűséggel tartják be az önkarantént. Nem különböznek azonban szignifikánsan a többiektől a proszocialitási pontszámuk, az arcmaszk viselése és a politikai válságkezeléssel kapcsolatos változók tekintetében. A B.2. táblázatban a kívánatossági dummyt az alapvető magyarázó változók mellett vezetjük be. A politikai ideológia és a proszocialitás együtthatóinak közvetítése a kimeneti változókra elhanyagolható. Ez az eredmény arra utal, hogy a kísérletezői keresleti hatásoknak nem lehetett döntő hatása az eredményeinkre.

B.1. táblázat: A kísérletezői igény hatása a proszocialitásra, az ideológiára és a kimenetelre

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	Szocialitás	Self-	Arcmaszk	Aggodalom	Segítségnyújtás	Megnövekedett	Megnövekedett	Liberális	Konzervatív
	Kívánatos	karantén	viselése	helyi terjedés	időben és hatékony	bizalom (Állam)	bizalom (Nemzet)		
ág-0,0129		0.127*	0.127	0.163***	0.0321	-0.0188	0.120**	-0.252****	0.317****
	(0.086)	(0.064)	(0.080)	(0.055)	(0.081)	(0.067)	(0.054)	(0.055)	(0.060)
Obs.	1039	1039	1039	1039	1005	1013	1011	1039	1039
	R2:0.0560.0730.1380.0800.3360.1340.3420 0								
Adj.	R2:0.0350.0530.1200.0600.3210.1140.3270.042				0.067				

Megjegyzések: A táblázat regressziós eredményeket mutat. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők: (1) Proszocialitási index, (2) Önkarantén, (3) Arcmaszk viselése, (4) Aggodalom helyi elterjedése, (5) Segítségnyújtás időben és hatékonyan, (6) Bizalom növekedése (állam), (7) Bizalom növekedése (nemzet), (8) Liberális ideológia dummy, (9) Konzervatív ideológia dummy. A változók (a dummyk kivételével) standardizáltak. Minden regresszió tartalmaz kontrollokat az életkor, életkor négyzete, nem, etnikumok, jövedelmi kategóriák, iskolázottsági kategóriák (a válaszadó és a szülők iskolai végzettsége), a bevándorolt szülők dummyja, népesség, népsűrűség, 100 ezer főre jutó halálesetek az elmúlt 7 napban, a felmérés időpontja. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****, ***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelöl 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

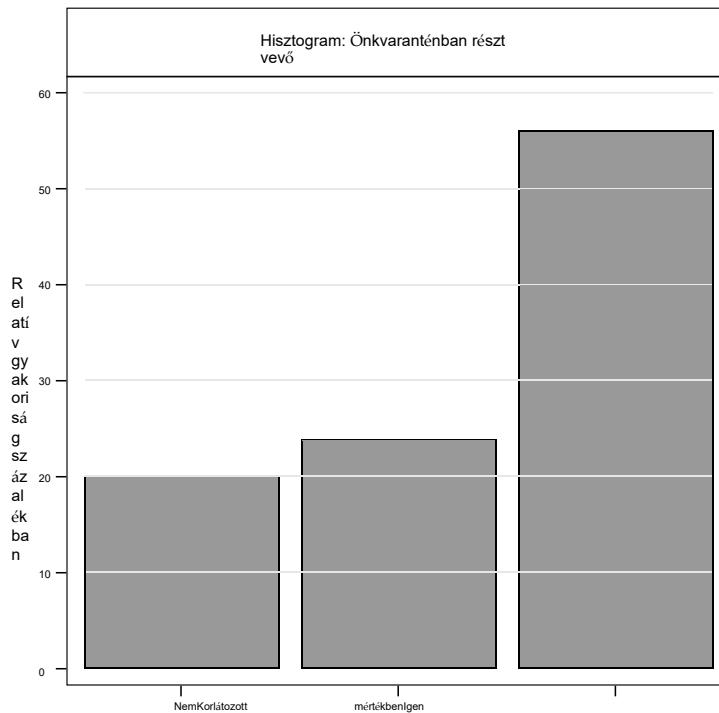
B.2. táblázat: Közvetítés: Kísérletezői kereslet

Kívánatosság nélkül Kérdés	Szocialitás		Liberális		Konzervatív
Önállóan karanténba helyezett	0.113***		(0.03)0.0		(0.08)- (0.08)
		64		0.219***	
Arcvédő viselése	0.093***		(0.03)0.0		(0.05)- (0.06)
		26		0.317****	
Aggodalom helyi elterjedése	0.122****		(0.03)0.		(0.06)- (0.08)
		09		0.136*	
Segítségnyújtás időben és hatékonyan	0.087***		(0.03)-		(0.06)0.725 (0.06)
		0.514****		****	
Megnövelt bizalom (állam)	0.123****		(0.03)-		(0.09)0.347 (0.11)
		0.168*		***	
A bizalom nőtt (Nemzet)	0.106***		(0.03)-		(0.07)0.660 (0.06)
		0.460****		****	
Kívánatossági kérdéssel	Szocialitás		Liberális		Konzervatív
Önállóan karanténba helyezett	0.113***		(0.03)0.0		(0.08)- (0.07)
		73		0.234***	
Arcvédő viselése	0.094***		(0.03)0.0		(0.05)- (0.06)
		34		0.332****	
Aggodalom helyi elterjedése	0.123****		(0.03)0.1		(0.06)- (0.08)
		01		0.155*	
Segítségnyújtás időben és hatékonyan	0.087***		(0.03)-		(0.06)0.721 (0.06)
		0.512****		****	
Megnövelt bizalom (állam)	0.123****		(0.03)-		(0.09)0.349 (0.11)
		0.170*		***	
Megnövekedett bizalom (Nemzet)	0.106***		(0.03)-		(0.07)0.645 (0.06)
		0.452****		****	

Megjegyzések: A táblázat a fejlécben szereplő változók regressziós együtthatóit mutatja az első oszlopban feltüntetett függő változóra. A címsor utáni első 6 sor olyan regressziókból származó együtthatókat mutat, ahol nem kontrolláljuk a kísérletezői igény dummyt (1 = a válaszadó szerint a kutatóknak volt preferenciája arra vonatkozóan, hogy mit kell átadniuk az interetnikus játékokban). Az utolsó 6 sorban a kísérletezői kereslet kérdésére vonatkozó dummyt tartalmazó regressziókból származó együtthatókat mutatjuk be. Minden regresszió ugyanazokat a kontrollváltozókat tartalmazza, mint a fő regressziók. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****, ***, **, *, *) kétoldalas p-értékeket jelöl 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

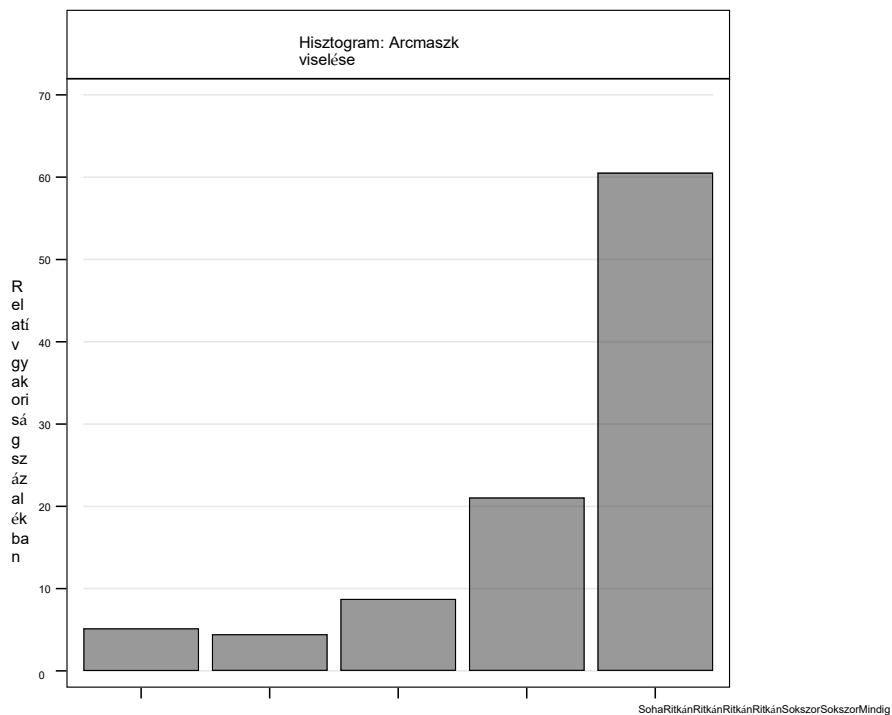
B.2 A kiválasztott változók hisztogramjai

B.1. ábra: Önkarantén

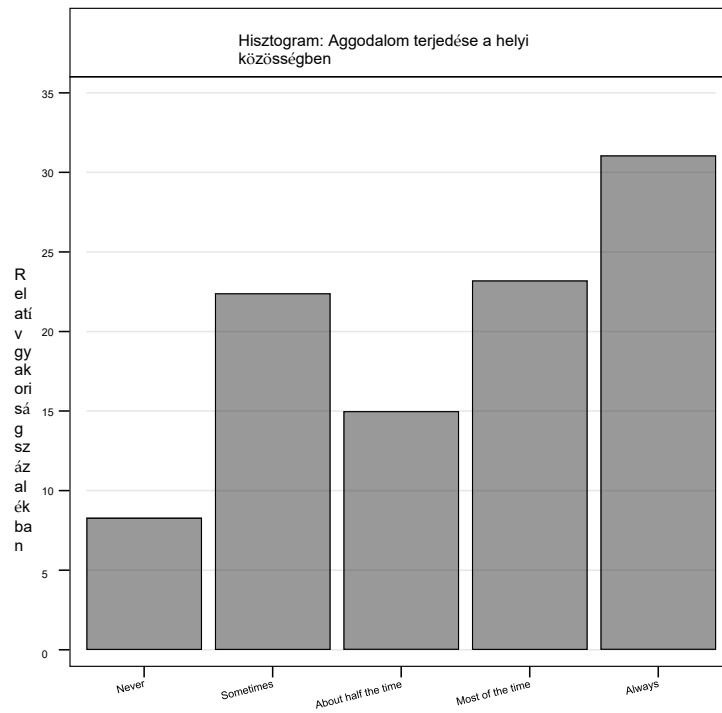
Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésre vonatkozó hisztogramot mutatja: "Ön (esetleg családjával vagy lakótársaival együtt) egy hétig vagy hosszabb ideig önkaranténban vagy önszigetelésben volt a COVID-19 világjárvány idején?". Lehetséges válaszok: "Igen, én (mi) önkaranténban voltam", "Csak korlátozott mértékben" "Nem, én (mi) nem voltam önkaranténban".

B.2. ábra: Arcmaszk

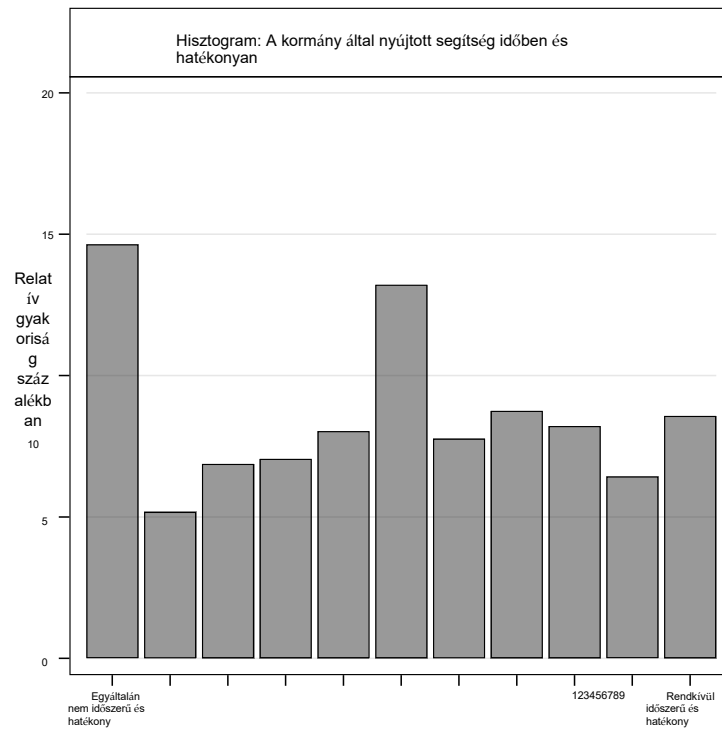
Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésre vonatkozó hisztogramot mutatja: "Visel-e vagy viselt-e arcmaszkot, amikor a COVID-19 világjárvány miatt elment?". Lehetséges válaszok: "Mindig", "Gyakran", "Alkalmanként", "Ritkán", "Soha".

B.3. ábra: Az aggodalom helyi terjedése

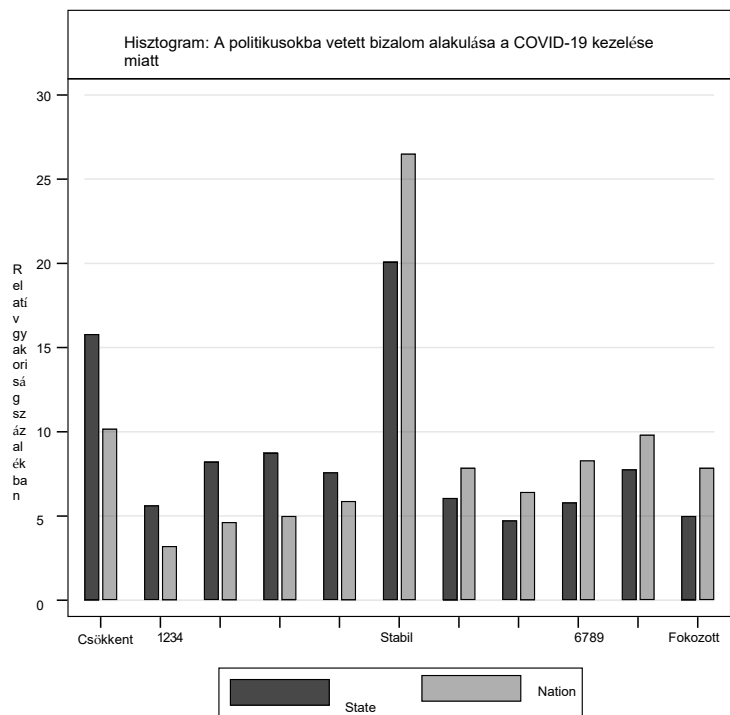
Megjegyzés: Ez az ábra a "Aggódom a Covid-19 terjedése miatt a helyi közösségemben" kérdésre vonatkozó hisztogramot mutatja. Lehetséges válaszok: "Mindig", "Legtöbbször", "Körülbelül az idő felében", "Néha", "Soha".

B.4. ábra: Segítségnyújtás időben és hatékonyan

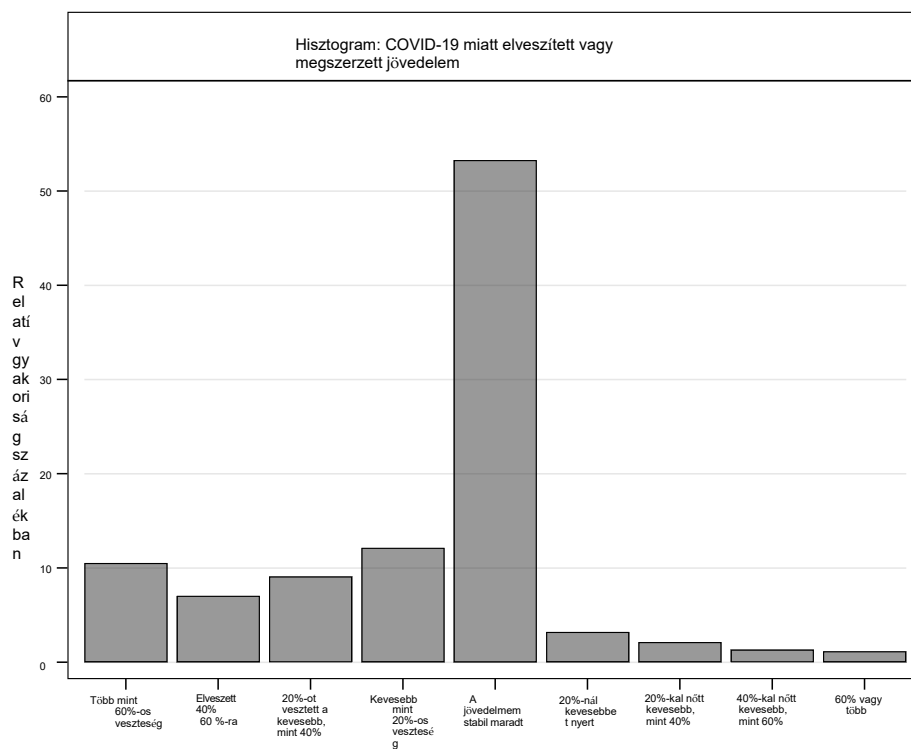
Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésre vonatkozó hisztogramot mutatja: "Most, hogy a COVID-19 járvány bekövetkezett, Ön szerint a kormányzat megfelelő segítséget nyújtott-e időben és hatékonyan?". A válaszlehetőségek 0 "Egyáltalán nem időben és hatékonyan" és 10 "Rendkívül időben és hatékonyan" között mozognak.

B.5. ábra: Bizalomfejlesztés Politikusok (állam és nemzet)

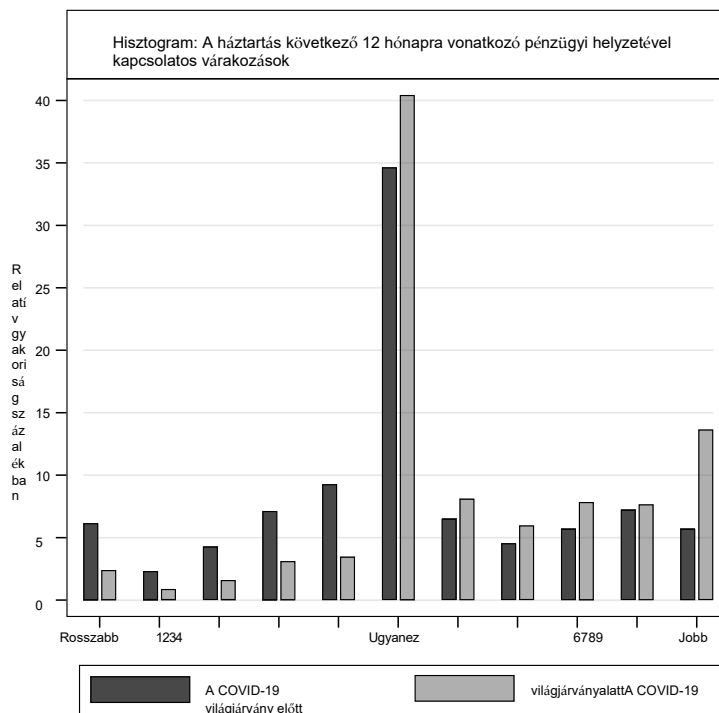
Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésekre vonatkozó hisztogramot mutatja: "Nőtt, csökkent vagy változatlan maradt az Ön bizalma az államában (országosan) a politikusokba vetett bizalma a COVID-19 kezelését illetően?". A válaszlehetőségek 0 "Csökkent", 5 "Változatlan" és 10 "Nőtt" között mozognak.

B.6. ábra: Jövedelemváltozás a COVID-19 miatt

Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésre vonatkozó hisztogramot mutatja: "A COVID-19 miatt csökkent vagy nőtt a jövedelme, vagy stabil maradt a jövedelme?". Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, amelyik a legjobban jellemzi a helyzetét".

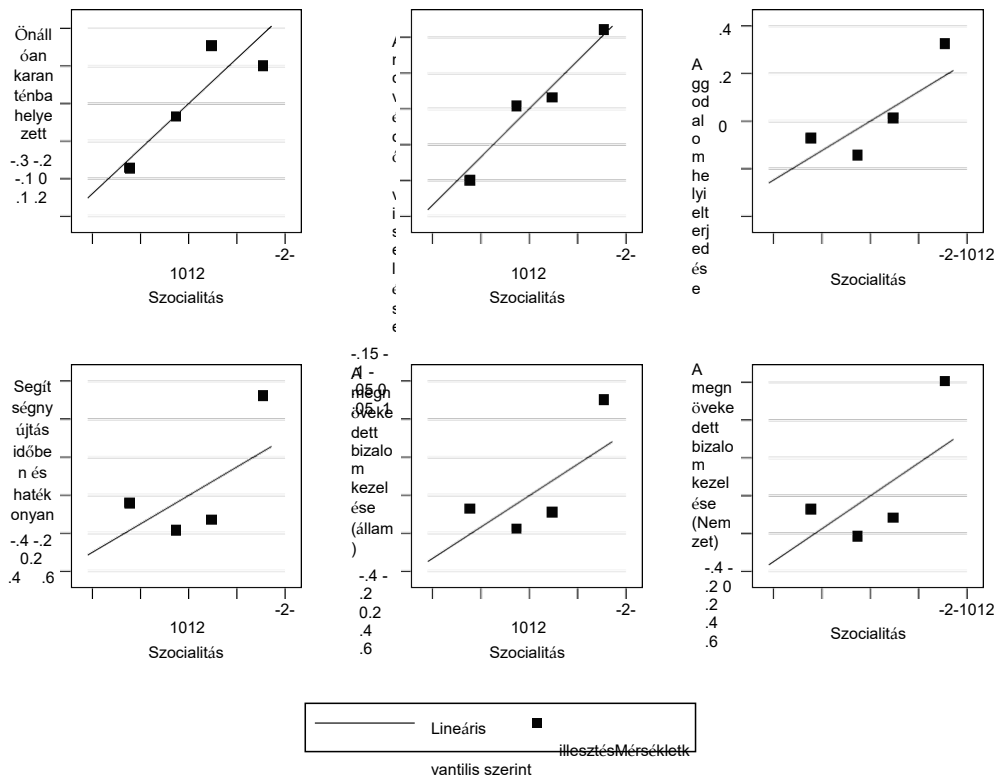
B.7. ábra: A háztartás pénzügyi helyzetével kapcsolatos várakozások

Megjegyzés: Ez az ábra a következő kérdésekre vonatkozó hisztogramot mutatja: "A COVID-19 világjárvány előtt a háztartása pénzügyi helyzetét illetően milyen várakozásai voltak az elkövetkező 12 hónapra vonatkozóan? Akkor azt várta, hogy a következő 12 hónap: jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz?" és "Most, hogy a COVID-19 világjárvány megérkezett, a háztartása pénzügyi helyzetét illetően milyen várakozásai vannak az elkövetkező 12 hónapra vonatkozóan, a következő 12 hónap jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz?".

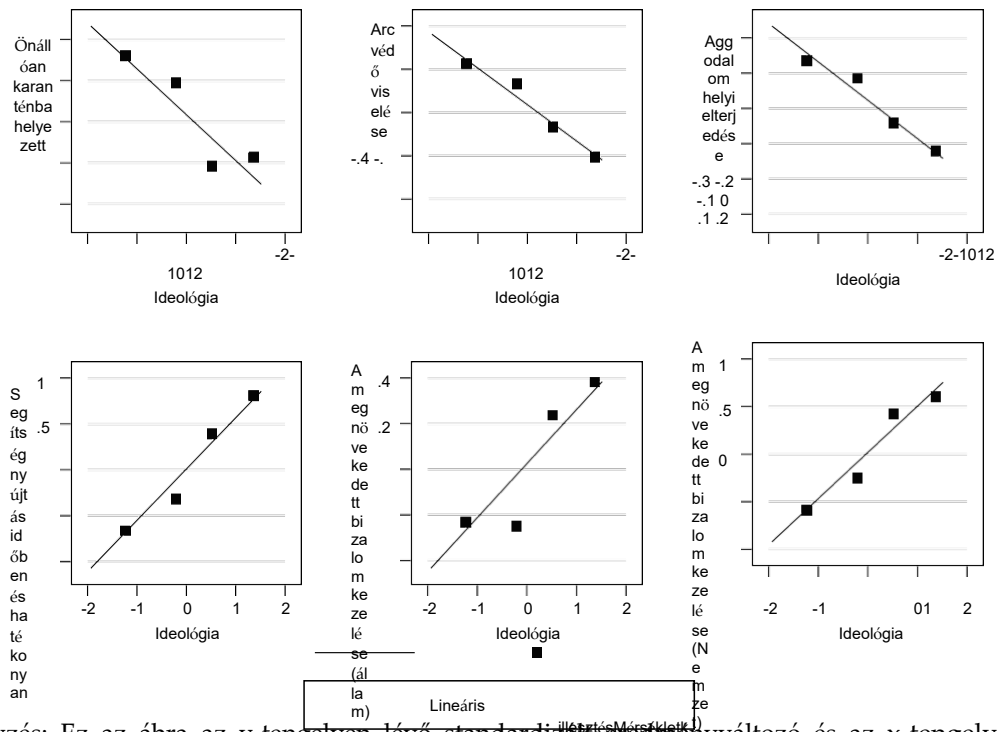
B.3 Szórásdiagramok

B.8. ábra: Proszociális index

Megjegyzés: Ez az ábra az y-tengelyen lévő standardizált eredményváltozó és az x-tengelyen lévő standardizált magyarázó változó lineáris regressziós illesztését mutatja. A pontok a standardizált eredményváltozó átlagait jelölik a standardizált magyarázó változó minden egyes kvartilisére.

B.9. ábra: Politikai ideológia

Megjegyzés: Ez az ábra az y-tengelyen lévő standardizált eredményváltozó és az x-tengelyen lévő standardizált magyarázó változó lineáris regressziós illesztését mutatja. A pontok a standardizált eredményváltozó átlagait jelölik a standardizált magyarázó változó minden egyes kvartilisére.

B.5 A kérdőív kiválasztott elemei

A Trustlab második hullámának teljes kérdőívét letétbe helyezték a <https://osf.io/ebnm8> oldalon.

- Politikai kérdésekben az emberek gyakran beszélnek "liberálisokról" és "konzervatívokról". Általánosságban hogyan helyezné el a nézeteit ezen a skálán?
  - Nagyon liberális - 0 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - Nagyon konzervatív
- Ön (esetleg családjával vagy lakótársaival együtt) egy hétig vagy hosszabb ideig önkaranténban vagy önszigetelésben volt a COVID-19 világjárvány idején?
  - - Igen, én (mi) önkaranténoztam - Csak korlátozott mértékben - Nem, én (mi) nem végeztem önkaranténozást.
- A COVID-19 világjárvány miatt visel vagy viselt arcmaszkot, amikor kimozdult?
  - - Mindig - Gyakran - Alkalmanként - Ritkán - Soha
- Aggódom, hogy megfertőződöm a Covid-19-gyel:
  - - Mindig - Legtöbbször - Körülbelül az idő felében - Néha - Soha
- Érzek egy Covid-19 fertőzést:
  - - Teljesen egyetért - Egyetért - Nem ért egyet és nem is ért egyet - Valamennyire nem ért egyet - Teljesen nem ért egyet
- Aggódom a Covid-19 terjedése miatt a helyi közösségemben.
  - - Mindig - Legtöbbször - Körülbelül az idő felében - Néha - Soha
- A COVID-19 miatt csökkent vagy nőtt a jövedelme, vagy stabil maradt a jövedelme? Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, amelyik a legjobban jellemzi az Ön helyzetét.
  - - Több mint 60%-os veszteség - 40%-60%-os veszteség - 20%-os veszteség - kevesebb mint 40%-os veszteség - kevesebb mint 20%-os veszteség - A jövedelmem stabil maradt. - 20%-nál kevesebbet nyertem - 20%-tól kevesebb mint 40%-ig nyertem - 40%-tól kevesebb mint 60%-ig nyertem - 60%-ot vagy többet nyertem.
- A COVID-19 világjárványt megelőzően, amikor az Ön háztartásának pénzügyi helyzetéről volt szó, milyen várakozásai voltak az elkövetkező 12 hónapra vonatkozóan? Akkor arra számított, hogy a következő 12 hónap: jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz?
  - Rosszabb - 0 1 2 3 3 4 5 - Ugyanaz 6 7 8 9 10 - Jobb Nem tudom
- Most, hogy a COVID-19 világjárvány megérkezett, a háztartása pénzügyi helyzetét illetően mik a várakozásai az elkövetkező 12 hónapra vonatkozóan, jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz a következő 12 hónap?
  - Rosszabb - 0 1 2 3 3 4 5 - Ugyanaz 6 7 8 9 10 - Jobb Nem tudom
- Most, hogy a COVID-19 járvány kitört, úgy gondolja, hogy a kormányzat megfelelő segítséget nyújtott időben és hatékonyan?

- Egyáltalán nem időszerű és hatékony - 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - Rendkívül időszerű és hatékony Nem tudom.

- Nőtt, csökkent, vagy változatlan maradt az államuk politikusaiba vetett bizalma a COVID-19 kezelését illetően?
  - Csökkent - 0 1 2 3 4 5 - Stabil 6 7 8 9 10 - Nőtt Nem tudom

- Nőtt, csökkent vagy változatlan maradt a politikusokba vetett bizalma országos szinten a COVID-19 kezelését illetően?
  - Csökkent - 0 1 2 3 4 5 - Stabil 6 7 8 9 10 - Nőtt Nem tudom

- Gondolja, hogy a kutatóknak volt valamilyen preferenciája azzal kapcsolatban, hogy hogyan kell pénzt utalni egyes csoportoknak - a nem spanyolajkú fehérek, az afroamerikaiak és a spanyolajkúak körében, másokhoz képest?
  - Igen Nem

B.6 Regressziós táblázatok

B.4. táblázat: B.B. táblázat: Regressziók (OLS): Főbb eredmények

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Szocialitás	0.113*** (0.03)	0.093*** (0.03)	0.122*** (0.03)	0.087*** (0.03)	0.123*** (0.03)	0.106*** (0.03)
Liberális	0.064 (0.08)	0.026 (0.05)	0.09 (0.06)	-0.514*** (0.06)	-0.168* (0.09)	-0.460*** (0.07)
Konzervatív	-0.219*** (0.08)	-0.317*** (0.06)	-0.136* (0.08)	0.725*** (0.06)	0.347*** (0.11)	0.660*** (0.06)
Női	0.057 (0.06)	0.113* (0.07)	-0.007 (0.08)	-0.146*** (0.05)	-0.160** (0.07)	-0.243*** (0.06)
Kor	-0.688*** (0.20)	0.115 (0.19)	0.195 (0.27)	0.121 (0.16)	-0.117 (0.19)	-0.185 (0.21)
Életkor négyzet	0.582*** (0.18)	-0.068 (0.17)	-0.255 (0.26)	-0.213 (0.14)	0.054 (0.19)	0.041 (0.21)
Magas jövedelem	0.053 (0.07)	0.005 (0.08)	-0.017 (0.12)	0.002 (0.06)	-0.06 (0.06)	-0.115 (0.09)
Alacsony jövedelem	-0.035 (0.08)	-0.153* (0.09)	-0.067 (0.10)	-0.085 (0.08)	-0.064 (0.09)	-0.066 (0.08)
Med. Educ.	0.101 (0.09)	-0.025 (0.09)	-0.07 (0.10)	-0.114 (0.09)	-0.077 (0.07)	-0.129* (0.07)
High Educ.	0.065 (0.11)	0.05 (0.11)	-0.089 (0.08)	-0.061 (0.11)	0.106 (0.09)	-0.102 (0.09)
Szülők med.	-0.124* (0.07)	-0.016 (0.10)	-0.075 (0.11)	0.107 (0.07)	0.022 (0.07)	0.157** (0.06)
Szülők magas	-0.01 (0.09)	0.015 (0.11)	0.131 (0.10)	0.082 (0.08)	0.061 (0.07)	0.160* (0.09)
Szülők imm.	-0.101 (0.07)	0.241*** (0.06)	0.111 (0.08)	-0.019 (0.06)	-0.033 (0.09)	-0.063 (0.08)
Város	0.102 (0.11)	0.196* (0.11)	0.115 (0.08)	0.073 (0.10)	0.124 (0.08)	0.023 (0.10)
Város	0.187 (0.12)	0.255** (0.11)	0.205* (0.10)	0.197* (0.10)	0.220*** (0.08)	0.211** (0.09)
ln(Halálózások)	-0.033 (0.04)	-0.027 (0.03)	0.046 (0.03)	0.004 (0.04)	-0.019 (0.03)	-0.024 (0.03)
ln(megye lakossága)	0.038 (0.05)	0.081 (0.06)	0.066 (0.06)	0.029 (0.06)	-0.01 (0.05)	0.034 (0.05)
ln(népeség)	0.033 (0.04)	0.103 (0.06)	-0.008 (0.06)	-0.042 (0.04)	0.092 (0.06)	0.058 (0.05)
Dátum felmérés	-0.019 (0.05)	0.085*** (0.02)	0.105*** (0.03)	-0.001 (0.03)	0.003 (0.03)	0.002 (0.02)
Afroamerikai	-0.286* (0.12)	0.265*** (0.11)	0.042 (0.10)	-0.245*** (0.10)	-0.198* (0.08)	-0.257*** (0.09)

	(0.15)	(0.09)	(0.10)	(0.08)	(0.12)	(0.08)
Spanyolul	-0.198	-0.01	-0.035	-0.03	-0.144	-0.049

B.4. táblázat: B.B. táblázat: Regressziók (OLS): Főbb eredmények

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	(0.15)	(0.13)	(0.12)	(0.13)	(0.14)	(0.10)
Egyéb etnikumok	0.005	-0.052	0.082	-0.211*	-0.274*	-0.224**
	(0.11)	(0.13)	(0.20)	(0.11)	(0.16)	(0.09)
Állandó	-0.055	-0.155	-0.059	-0.136	-0.126	-0.034
	(0.13)	(0.15)	(0.15)	(0.11)	(0.15)	(0.12)
Obs.	1039	1039	1039	1005	1013	1011
Klaszterek száma	50	50	50	50	50	50
R2	0.082	0.143	0.088	0.343	0.148	0.350
Adj. R2	0.062	0.125	0.069	0.328	0.129	0.335
Teszttek (p-értékek)						
Lib. = Con.	0.000	0.000	0.023	0.000	0.003	0.000

Megjegyzések: A táblázat OLS-regressziós eredményeket mutat. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők

(1) önkarantén, (2) arcmask viselése, (3) aggodalom helyi terjedése, (4) időben és hatékonyan történő segítségnyújtás, (5) bizalom növekedése (állam), (6) bizalom növekedése (nemzet). A függő és független változók (kivéve a dummykat) standardizáltak. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****,

***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelölnek 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.5. táblázat: Regressziók (OLS): Csak kontrollváltozók

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Női	0.105*	0.153**	0.042	-0.289****	-0.228****	-0.360****
	(0.06)	(0.07)	(0.08)	(0.07)	(0.06)	(0.08)
Kor	-0.718****	0.107	0.223	0.109	-0.056	-0.11
	(0.17)	(0.18)	(0.24)	(0.20)	(0.19)	(0.24)
Életkor négyzet	0.611****	-0.06	-0.283	-0.182	0.002	-0.013
	(0.16)	(0.17)	(0.23)	(0.19)	(0.19)	(0.25)
Magas jövedelem	0.041	0.014	-0.009	0.006	-0.045	-0.104
	(0.07)	(0.07)	(0.12)	(0.07)	(0.06)	(0.10)
Alacsony jövedelem	-0.057	-0.174**	-0.078	-0.162*	-0.089	-0.123
	(0.09)	(0.08)	(0.09)	(0.09)	(0.10)	(0.10)
Med. Educ.	0.146*	0.032	0.008	-0.222**	-0.126**	-0.215***
	(0.08)	(0.08)	(0.10)	(0.08)	(0.06)	(0.07)
High Educ.	0.083	0.068	-0.027	-0.159	0.075	-0.171*
	(0.10)	(0.11)	(0.09)	(0.10)	(0.08)	(0.10)
Szülők med.	-0.056	-0.012	-0.045	0.111	0.038	0.174**
	(0.07)	(0.09)	(0.10)	(0.08)	(0.07)	(0.07)
Szülők magasan.	0.06	0.006	0.129	0.11	0.08	0.191**
	(0.09)	(0.11)	(0.11)	(0.09)	(0.06)	(0.08)
Szülők imm.	-0.084	0.273****	0.127*	0.035	0	-0.003
	(0.08)	(0.05)	(0.07)	(0.09)	(0.09)	(0.10)
Város	0.11	0.128	0.096	0.033	0.111	-0.011
	(0.11)	(0.12)	(0.09)	(0.10)	(0.09)	(0.10)
Város	0.215*	0.188	0.169	0.209**	0.256****	0.238**
	(0.11)	(0.12)	(0.11)	(0.08)	(0.07)	(0.09)
ln(halálozások 100 ezer főre vetítve)	-0.025	-0.016	0.054*	0.034	0.012	0.011
	(0.03)	(0.03)	(0.03)	(0.05)	(0.03)	(0.04)
ln(megye lakossága)	0.016	0.077	0.06	0.007	-0.019	0.013
	(0.05)	(0.06)	(0.06)	(0.06)	(0.06)	(0.06)
ln(népsűrűség)	0.043	0.110*	0.003	-0.064	0.073	0.037
	(0.05)	(0.06)	(0.07)	(0.04)	(0.06)	(0.06)
Dátum felmérés	-0.037	0.064*	0.073**	0.001	0.003	0.003
	(0.05)	(0.04)	(0.03)	(0.03)	(0.03)	(0.03)
Afroamerikai	-0.244*	0.281***	0.101	-0.474****	-0.332**	-0.481****
	(0.13)	(0.10)	(0.09)	(0.10)	(0.13)	(0.10)
Spanyolul	-0.12	0.069	0.057	-0.183	-0.224	-0.188*
	(0.15)	(0.13)	(0.11)	(0.11)	(0.14)	(0.11)
Egyéb etnikumok	0.034	-0.046	0.061	-0.357**	-0.351**	-0.360***
	(0.13)	(0.15)	(0.19)	(0.14)	(0.16)	(0.13)
Állandó	-0.238*	-0.274*	-0.17	0.259**	0.044	0.279**
	(0.13)	(0.15)	(0.15)	(0.11)	(0.14)	(0.13)
Obs.	1118	1118	1118	1059	1070	1067
Klaszterek száma	50	50	50	50	50	50
R2	0.063	0.108	0.061	0.093	0.091	0.136

B.5. táblázat: Regressziók (OLS): Csak kontrollváltozók

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Adj. R2	0.047	0.092	0.044	0.076	0.074	0.12

Megjegyzések: A táblázat OLS-regressziós eredményeket mutat. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők

(1) önkarantén, (2) arcmask viselése, (3) aggodalom helyi terjedése, (4) időben és hatékonyan történő segítségnyújtás, (5) bizalom növekedése (állam), (6) bizalom növekedése (nemzet). A függő és független változók (kivéve a dummykat) standardizáltak. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****,

***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelöl 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.6. táblázat: Regressziók (OLS): Csak az alapváltozók

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Prosociality	0.127****	0.085**	0.133****	0.112****	0.143****	0.142****
	(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.03)	(0.03)	(0.04)
Liberal	0.10	0.097	0.119*	-0.515****	-0.131	-0.435****
	(0.08)	(0.06)	(0.06)	(0.07)	(0.10)	(0.07)
Conservative	-0.136*	0.776****	0.423****	0.718****	-0.186**	-0.315****
	(0.08)	(0.06)	(0.08)	(0.06)	(0.11)	(0.08)
Constant	0.051	0.104**	0.026	0.193****	-0.140**	-0.184****
	(0.05)	(0.05)	(0.04)	(0.05)	(0.07)	(0.05)
Controls	1040	1040	1040	1006	1014	1012
No.	50					
Clusters	0.027	0.036	0.025	0.299	0.085	0.256
R2	0.024	0.033	0.023	0.297	0.082	0.253
Adj. R2						
Teszttek (p-értékek)						
Lib. =	Con.	0.0000	0.0000	0.0080	0.0000	0.001
						0.000

Megjegyzések: A táblázat OLS-regressziós eredményeket mutat. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők

(1) Önkarantén, (2) arcmask viselése, (3) aggodalom helyi terjedése, (4) Segítség időben és hatékonyan, (5) Bizalom növekedett (állam), (6) Bizalom növekedett (nemzet). A függő és független változók (a dummyk kivételével) standardizáltak. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****, **,

**, *) kétoldalas p-értékeket jelölnek 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.7. táblázat: Regressziók (OLS): Gazdasági érintettség

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
		Prosociality	0.097***	0.101***	0.120***	0.092***
	0.116****				0.134****	
			(0.03)	(0.03)	(0.04)	(0.03)
I: Econ.		aff0.	1.29***	0.086***	0.079**	-0.107****-
	0.106***	-0.127****				
			(0.04)	(0.03)	(0.03)	(0.02)
	0.020	0.056	-0.510****	-0.143	-0.418****	
			(0.08)	(0.06)	(0.07)	(0.06)
		Conservative	-0.204***	-0.335****-		
	0.118	0.688****	0.306**	0.621****		
			(0.07)	(0.06)	(0.09)	(0.07)
		Constant	-0.05	-0.118	-0.069	-0.091
			-0.092	-0.027		
			(0.13)	(0.16)	(0.16)	(0.12)
		Controls	yes	yes	yes	yes
		Obs.	974	974	974	996
		Klaszterek	953			
száma	50	50	50	50	50	50
Adj.	R2	0.096	0.156	0.091	0.357	0.164
Teszték (p-értékek)	R2	0.075	0.136	0.069	0.341	0.143
Lib. =	Con.	0.000	0.001	0.120	0.000	0.014
						0.000

Megjegyzések: A táblázat az OLS regressziós eredményeket mutatja. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők

(1) Önkarantén, (2) arcmaszka viselése, (3) aggodalom helyi terjedése, (4) Segítség időben és hatékonyan, (5) Bizalom növekedett (állam), (6) Bizalom növekedett (nemzet). A függő és független változók (kivéve a dummykat) standardizáltak. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****,

***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelölnek 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt. A gazdasági érintettség indexe a válaszadók pénzügyi helyzetével kapcsolatos három felmérési tételen alapul. Az első azt kérdezi, hogy a válaszadók a COVID-19 miatt tapasztaltak-e változást a jövedelmükben ("A COVID-19 miatt csökkent vagy nőtt a jövedelme, vagy a jövedelme stabil maradt?"), lehetővé téve a "Több mint 60 százalékot veszített", "40-60 százalékot veszített", "20 százalékot veszített 40 százaléknál kevesebbre", "20 százaléknál kevesebbet veszített", "A jövedelmem stabil maradt.", "20 százaléknál kevesebbet nyert", "20 százalékot nyert 40 százaléknál kevesebbre", "40 százalékot nyert 60 százaléknál kevesebbre" és "60 százalékot vagy többet nyert" válaszokat. Két további kérdés a válaszadók háztartásának a következő egy évre vonatkozó pénzügyi helyzetére vonatkozó várakozásokra (a COVID-19 világjárvány előtt és jelenleg) összpontosít ("A COVID-19 világjárvány előtt, amikor a háztartása pénzügyi helyzetéről volt szó, milyen várakozásai voltak a következő 12 hónapra vonatkozóan?"). Akkor azt várta, hogy a következő 12 hónap: jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz?" és a második kérdés: "Most, hogy a COVID-19 világjárvány megérkezett, amikor a háztartása

pénzügyi helyzetéről van szó, mik a várakozásai a következő 12 hónapra vonatkozóan, jobb, rosszabb vagy ugyanolyan lesz a következő 12 hónap?). A válaszadók válaszukat 0 "Rosszabb", 5 "Ugyanolyan" és 10 "Jobb" között adhatták meg. A mintában szereplő minden egyes személy esetében kiszámítottuk a világvárvány előtti és alatti várakozások közötti különbséget, úgy, hogy a nagyobb számok a rosszabb várakozásoknak felelnek meg. A jövedelemváltozásra vonatkozó kérdést megszoroztuk (-1) értékkel, hogy a jelentést a várakozások változásához igazítsuk, azaz a nagyobb számok rosszabb gazdasági helyzetet jelentenek. Az index kialakításához standardizáltuk a várakozások különbségét, valamint a jövedelemváltozásra vonatkozó kérdésben szereplő inverz pontszámot, majd a két standardizált mérőszám átlagát vettük, és ismét standardizáltuk. A változó 81 hiányzó értéke miatt nem adjuk hozzá a fő specifikációnkban. Az eredmények azonban egyenértékűek a táblázatban látható módon.

B.9. táblázat: Regressziók (OLS): Heterogenitás Állam kormányzó párthovatartozása

		(1)(2)(3)	
	Segítségnyújtás		
	időbenTisztességnőttTisztesség nőtt és hatékony(Állam)(Nemzet)		
	Prosociality	0.085***	0.120
	****0.106***	(0.03)(0.03)(0.03)	
	Liberal	-0.566****	0.024-
	0.462****	(0.07)(0.09)(0.07)	
	Conservative	0.613****	0.
	0240.627****	(0.09)(0.10)(0.09)	
GOP	Governor-	0.115-0.322***	-0.06
	(0.10)(0.10)(0.08)		
Liberalis x GOP	kormányzó	0,111-0,406**	0.007
	(0.12)(0.16)(0.14)		
Konzervatív x Párti	kormányzó	0,240**0,691****	0.072
	(0.11)(0.14)(0.12)		
	Constant-	0.09-0.003-0.013	
	(0.11)(0.16)(0.13)		
	Controlsyesyesyesyes		
Szám	Obs.	10051013	1011
	Klaszterek	5050	50
Adj.	R2	0.3460.201	0.35
Teszttek (p-értékek)	R2	0.3290.181	0.334
Lib. =	Con.	0.0000.995	0.000
Lib. x GOP =		00.3430.014	0.961
Con. x GOP =		00.0360.000	0.546
GOP + Con. x GOP =		00.2170.001	0.900
GOP + Lib. x GOP =		00.9650.000	0.636
GOP =		00.2390.002	0.453

Megjegyzések: A táblázat OLS-regressziós eredményeket mutat. A függő változók a megfelelő oszlopokban a következők: (1) Segélyezés időben és hatékonyan, (2) Bizalom növekedése (állam), (3) Bizalom növekedése (nemzet). A függő és független változók (a dummyk kivételével) standardizáltak. Minden regresszió tartalmaz kontrollokat az életkor, életkor négyzete, nem, etnikai hovatartozás, jövedelmi kategóriák, iskolai végzettségi kategóriák (a válaszadó és a szülők végzettsége), a bevándorolt szülők dummyja, népesség, sűrűség, 100 ezer főre jutó halálesetek az elmúlt 7 napban, a felmérés időpontja. Standard hibák (állami szinten összevontan) zárójelben. (****, ***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelölnek 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.11. táblázat: Közvetítés: Ideológia és proszocialitás

Külön-külön	Szocialitás	Liberális	Konzervatív
Önkarantén	0.108**** (0.03)	0.069	(0.08)- (0.07)
arcmaszk viselése	0.081*** (0.03)	0.03	0.196** (0.06)
Aggodalom helyi terjedése	0.121**** (0.03)	0.095	(0.05)- (0.08)
Segítségnyújtás időben és hatékonyan	0.114**** (0.03)	-0.511****	0.299**** (0.06)- (0.11)
Megnövekedett bizalom (állam)	0.129*** (0.04)	-0.454****	0.111 (0.06)- (0.06)
Megnövekedett bizalom (nemzet)			**** (0.06)0.742
arcmaszk viselése	,093*** (0,03)	0,026 (0,05)	-0,317**** (0,06)
Aggodalom helyi elterjedtsége	,122**** (0,03)	0,09 (0,06)	-0,136* (0,08)
Segítségnyújtás időben és hatékonyan	0,087*** (0,03)	-0,514**** (0,06)	0,725**** (0,06)
Bizalom nőtt (állam)	0,123**** (0,03)	-0,168* (0,09)	0,347**** (0,11)
Bizalom nőtt (nemzet)	0,106*** (0,03)	-0,460**** (0,07)	0,660**** (0,06)
Önkarantén	0.113*** (0.03)	0.064	(0.08)- (0.08)

Megjegyzések: A táblázat a fejlécben szereplő változók regressziós együtthatóit mutatja az első oszlopban feltüntetett függő változóra. A címsor utáni első 6 sor olyan regressziókból származó együtthatókat mutat, amelyekben vagy csak a proszocialitási index vagy csak az ideológiai dummyk szerepelnek. Az utolsó 6 sor a proszocialitási indexet és az ideológiai dummykat egyaránt tartalmazó regressziókból származó együtthatókat mutatja. Minden regresszió ugyanazokat a kontrollváltozókat tartalmazza, mint a fő regressziók. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****, ***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelöl 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.12. táblázat: A proszocialitás heterogenitása az ideológia függvényében

		(1)	(2)	(3)
		Self-quarantine arcmaszkekWorryhelyi elhasználódott		
Liberális x 0,03		Prosociality0.155** (0.05)	(0.05)	(0.05)
		Szocialitás-0,036- ,163** (0.08)	(0.07)	(0.07)
Konzervatív x		Szocialitás-0,0680,037 (0.07)	(0.05)	0.097 (0.07)
		Liberális0.060.0240.08 (0.08)	(0.06)	(0.06)
		Conservative-0.221***-0.319*** (0.08)	(0.06)	(0.08)
		Controlsyesyesyesyes		
Szám		Obs.1039	1039	1039
Vizsgálatok		Klaszterek505	505	505
Társadalmasság:		6410.206		0.004

Megjegyzések: A táblázat olyan regressziókat mutat, amelyekben a proszociális indexet kölcsönhatásba hozzák a liberális és konzervatív ideológia dummijával. A tesztek alatt közöljük a nullhipotézisre vonatkozó tesztek p-értékeit, miszerint a proszocialitás hatása azonos a liberálisok és a konzervatívok esetében. Minden regresszió ugyanazokat a kontrollváltozókat tartalmazza, mint a fő regressziók. Standard hibák (állami szinten klaszterezve) zárójelben. (****, ***, **, *) kétoldalas p-értékeket jelölnek 0,001, 0,01, 0,05 és 0,1 alatt.

B.13. táblázat: WVS: Erős vezető kérdés

Ország	3. hullám	7. hullám	Diff.	Rel. Diff.
Egyesült Államok	23.7	37.1	13.4	0.57
12.1-0.35				Albania34.822.7-
	0.27			Fehéroroszország48.561.613.1
Cseh				Bulgária48.251.63.4 0.07
11.2-0.43				Horvátország28.838.29.40.33
				Köztársaság14.824.79.9 0.67
Egyesült				Finland25.814.6-
6.5-0.11				Németország13.420.97.5 0.56
				Királyság25.127.62.5 0.10
				Magyarország1721.14.1 0.24
				Lithuania5750.5-
				Montenegro21.766.945.2 2.08
				Norvégia13.814.60.8 0.06
				Románia4072.632.0.82
3.2-0.08				Russia42.639.4-
				Szerbia27.75224.30.88
				Szlovákia17.726.28.5 0.48
				Szlovénia23.528.14.6 0.20
2.4-0.09				Spain25.322.9-
6.8-0.26				Sweden25.718.9-
				Switzerland26.220.9-5.3-0.20
				Törökország35.849.413.6 0.38
				Ukrajna38.660.421.8 0.56

Megjegyzések: A táblázat a "Nagyon jó" vagy "Elég jó" választ adók arányát mutatja a következő kérdésre: "Leírom a különböző típusú politikai rendszereket, és megkérdezem, hogy mit gondol mindegyikről, mint az ország kormányzásának módjáról". Mindegyikre azt mondaná, hogy nagyon jó, elég jó, elég rossz vagy nagyon rossz módja az ország kormányzásának?" országonként és a WVS hullámonként, valamint a két hullám közötti különbséget (Diff.) és a harmadik hullámban mért arányhoz viszonyított különbséget (Rel. Diff.). Az értékelendő politikai rendszer típusa a következő volt: "Erős vezetővel rendelkezni, akinek nem kell a parlamenttel és a választásokkal bajlódnia". A WVS harmadik (hetedik) hullámát 1995 és 1998 (2017 és 2020) között végezték. Az Egyesült Államokon kívül csak olyan európai országokat vontunk be, amelyek a WVS harmadik és hetedik hullámában is részt vettek.